

Naqqiut

Siunnersuut 13. Marts 2017-imeersoq taarsissavaa

Tunngavilersuut: Naqqiutip imaraa inatsisip oqaasertaani naqqiisoqarnerata kinguneranik oqaasertani assigani aaqqiineq.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqasiut

Inatsisissatut siunnersuut aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisip ingerlaavartumik naleqqussarlugulu nutarterneqarnerata ilagaa, pingartumik inuussutissarsiutinik akileraarusiisarneq aamma maleruagassaareersunik unioqqutitsiniartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu maleruagassat eqqarsaatigalugit.

Nunarsuarmi tamarmi akileraarutitigut iluanaarniartarneq nunanit tamanit sammineqartorujus-suvoq. Tamannalu ilaatigut OECD-p nunallu G20-mut ilaasut BEPS (Base Erosion and Profit Shifting - Akileraarnikinnerunissamik akileraannginnissamilluunniit siunertaqluni akileraarusigassanik ilanngarterisarneq nunanulluunniit allanut nuussisarneq) akiorniarlugu suliniutaatigut pivoq. BEPS tassaavoq assigiinngitsunik periuseqarluni, nunani qaffasissunik akileraaruteqarfiusuni sinneqartoorutinik nunanut appasisunik akileraaruteqarfiusunut akileraaruteqarfiunngitsunulluunniit nuussisarneq, tassa nunat akileraartarnikkut inatsisaanni "putunik" assigiinngissutsinillu atornerluinikkut. BEPS akiorniarlugu suliniutip nassatarisaanik iliuusissatut pilersaartut iliuusissanik assigiinngitsunik arlaqartunik imaqartoq suliarineqarpoq, ilaatigut aamma akileraarutitigut ingasaassilluni iluanaarniuteqartarnerit akiorniarlugin nunap inatsisaanut ilangutassatut siunnersuuteqarsinnaanermut tunngasunik. Inatsisissatut siunnersuut una ilaatigut suliap taassuma malitsigaa, imaralugillu akileraarutitigut isertitassat innarlerneqannginnissaat siunertaralugu inatsisitigut al-lanngutissatut siunnersuutit allat. Inatsisissatut siunnersuummut aammattaaq ilaapput allanguutissat erseqqissaatissallu akileraaruseriffiup ulluinnarni sulinermini paasisimasaanut tunngasut. Kalaallit Nunaata akileraartarnikkut maleruagassanik nutartigaasunik naleqqunnerusunillu, tassuunakkullu akileraarutitigut isertitassanik qulakkeerisunik peqarnissaa inatsisissatut siunnersuutip matuma qulakkiissavaa.

Ataatsimiittarnissani aggersuni inatsisissatut siunnersuutinik, Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut atugassarititaasunik pitsaanerusunik tunngavissiuussinissamik siunertaqluni siunnersuutip malitseqartinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Suliaq taanna 2017-imut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiammi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

Inatsisisatut siunnersuutip imarisai pingarnerit makkuupput:

- Aktiaateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni aqutsisoqartut tamakkiisumik akileraartussaatitaanerannik erseqqissaaneq.
- Illuummik aalaakkaasumik tunisaqarnikkut isertitat killilimmik akileraaruteqaataasus-saanerannik erseqqissaaneq.
- Nunat takornartat sulisui il.il. Namminersorlutik Oqartussat ajornartorsiortoqartillugu qinnuiginninnerisigut ikiuukkiartorlutik Kalaallit Nunaaniittut, Kalaallit Nunaata Atomip nukinganik pissuteqartumik ajiutoortoqartillugu imaluunniit qinngorernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikiuinissaq pillugu isumaqatigiissummik qanittumi akuerseqataanermigut pisussaaffigiligai naapertorlugit akileraartinneqassanngillat.
- Aktiaatillit inatsisit unioqqutillugit taarsigassarsiaasa akileraaruserneqartalernissaat, tassa aktiaatillit taarsigassarsiaat akileraartarneq eqqarsaatigalugu akissarsianut ilua-naarutinulluunniit naligiilersillugit.
- Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassaq, marloriaammik akile-raannginnissamik isumaqatigiissut unioqqutillugu akileraarutitigut iluaquteqarniarnisaq siunertarinerullugu iliuuserineqarsimasunik, niuernernik il.il. itigartitsinissamut tunngaviusussaq.
- Sulisunik atukkiussisoqartillugu akileraarutinik unerartitsisussaatitaanerup suliffeqarfimmit sulisunik attartortumit isumagineqartussanngornissaanik aalajangersaaneq. Sulisunik atukkiussinermi pineqarpoq inunnik ingerlatseqatigiiffimmi nunami allamiittumi sulisuuusunik, suliffeqarfimmi Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartumi suliassamik suliaqartussanik atukkiussinerit.
- Inuit Namminersorlutik Oqartussanit, kommunimit il.il. naalagaaffiup avataanut suliartortinnejartut Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaanerannik erseqqissaaneq.
- Soraarnerussutisiaqarnissamut ileqqaakkat maanaannaq atorunnaarsinneqarneranni akileraarusiinnginnissamik atuutilersitsisoqassaaq, taamaalillutik ileqqaakkat 10.000 kr.-nit ikinnerusut § 46 naapertorlugu akileraarusigaanngitsumik maanaannaq tiguneqarsinnaalissallutik. Taarsiullugu aningaasanik tigusineq aningaasarsianit akileraarusiisarnerup ataaniilissaq.

2. Siunnersuutip imarisai pingarnerit

Aktiaateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni inissisimasunik aqutsisoqartut tamakkiisumik akileraartussaatitaanerat

Aktiaateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit maanna Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaatitaasarpot ingerlatseqatigiiffik, ingerlatseqatigiiffiit nalunaarsorneqarfianni Kalaallit Nunaaniittutut nalunaarsorneqarsimappat.

Ingerlatseqatigiiffimmik piginnittut ilaasa ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaata avataani angerlarsimaffeqartutut nalunaarsortinnissaa iluaqtiginiartarpaat, naak ingerlatseqatigiiffiup ingerlatai Kalaallit Nunaanni suliarineqaraluartut aqutsisuilu tassaniikkaluartut. Ingerlatat aalajangersimasumik ingerlatsivigisamiittutut nalinginnaasumik isigineqartarput. Kalaallit

Nunaanni aalajangersimasumik ingerlatsiviusumi sinneqartoorutit ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannik akileraaruserneqartarput. Kisianni sinneqartoorutit ingerlatseqatigiiffimmut nunami allamiittumut nuunneqarneranni iluanaarutisianit akileraarutinik akiliisoqartanngilaq, naak ingerlatseqatigiiffimmik taassuminnga piginnittuiusut Kalaallit Nunaanni najugaqaralu-artut. Tamanna naleqqutinngilaq, akileraarutitigullu iluanaarniarnermik nassataqarsinnaalluni.

Taamaammat siunnersuutaavoq ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni aqutsisoqartut, ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanniittutut nalunaarsorneqarsimasut assigalugit tamakkiisumik akileraartussaatitaanissaat erseqqissarneqassasoq.

Pigisamik aalaakkaasumik tunisaqarnikkut isertitat nunami pissarsiarineqarfimminni akile-raaruserneqartarnissaat

Inuit aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaatitaanngitsut pigisamik aalaakkaasumik Kalaallit Nunaanniittumik pigisaqarnikkut isertitaminnit killilimmik akileraartussaatitaapput, tak. inatsimmi § 2, nr. 15. Aalajangersakkalli maanna oqaasertaligaanera pissutigalugu nalornissutaasinjaavoq pigisamik aalaakkaasumik Kalaallit Nunaanniittumik tunisaqarnikkut iluanaarutit aamma tassani pineqarnersut.

Taamaammat aalajangersakkap oqaasertaligaanera allanngortillugu, iluanaarutit aammattaaq killilimmik akileraaruteqaataasussaanerannik erseqqissaanissaq siunnersuutigineqarpoq.

Tunisaqarnikkulli iluanaarutit inunnut akileraaruteqaataasussaannginnerat atuutiinnassaaq, pigisaq inuussutissarsiuatissatut iluanaarniutissatullu pisiarineqarsimanngippat, tak. § 34, imm. 1, nr. 2. Iluanaarutit inatsisit naapertorlugit inuttut isigineqarsinnaasunut, tassa imaappoq aktiaateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffinnut il.il. tassaapput iluanaarutit isertitatut akileraaruteqaataasussat.

Naalagaaffiup ikiuuttup sulisuisa, atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikiuinissaq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu ikiuuttut akileraartinneqannginnissaat
Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikiuinissaq pillugu isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata akuerseqataaffigaa. Isumaqatigiissutip siunertaraa qulakkiissallugu naalagaaffiit isumaqatigiissuteqaqataasut, atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikioqqullutik naalagaaffinnut isumaqatigiissuteqaqataasunut kikkunnulluunniit qinnuiginmissinnaanissaat.

Naalagaaffiit isumaqatigiissuteqaqataasut naalagaaffiup ikiuisup sulisuisa, sulisullu naalagaaffik ikiusoq sinnerlugu sulisut akileraartinneqannginnissaat isumaqatigiissut naapertorlugu pisussaaffigaa.

Taamaammat inatsisissatut siunnersuutip aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmik allannguinissaq siunertaraa, taamaalilluni Kalaallit Nunaata inuit taakku Namminersorlutik Oqartussat qinnuiginninnerat naapertorlugu pingaarutilimmik ikiukkiartorlutik nunamiittut akileraartinneqannginnissaannik pisussaaffimminik eququutsitsinissaq siunertaralugu.

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassaq

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassamik nunat tamat atugassaannik, marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiissummik unioqqutitsilluni akileraarutitigut iluaquteqarniarnissaq siunertarinerullugu iliuuseqartoqarsimappat, niuernernik il.il. akileraaruseriffiup itigartitsinissaanut tunngavissamik atuutilersitsinissaq siunnersuutaavoq.

Marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiissutit pingaarnertut siunertaraat marloriaammik akileraarusiisarnerup nunarsuarmi atugaajunnaarnissa, tassuunakkullu nioqqutissat sullissinerillu nunat akornanni niuerutigineqarnerat annertusarlugu aammalu aningaasaatit kiisalu inuit aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu nunat akornanni nuuttarsinnaaqqullugit.

Marloriaammilli akileraannginnissamik isumaqatigiissutit akileraarusiinnginnissap marloriaammik atuunnissaanik kinguneqartussaanngillat. Taamaammat marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiissutit siunertaasa appaat tassaavoq, isumaqatigiissutit akileraanngitsoorniarnermut akileraarutitigullu peqquserlunnissamut aqqutaannginnissaat.

Nunat OECD-mut ilaasut isumaqatigiisutigaat, naalagaaffiit aaqqissuussinernut isumaqatigiisutip aalajangersagaanik atornerluinermik nassataqartunut peqataanerit marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiissutit naapertorlugin iluaqutissinnissaat pisussaaffiginnigkaat. Tassa imaappoq nuussisarnerit aaqqissuussinerilluunniit ilaannut, akileraarutitigut ilua-naarnarnerusumik pineqarnissaq pingaarnertut siunertaralugu peqataanerit iluaqutissinnissaat marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiisutikkut pissangilaq, aammalu iluanaarnerusumik pineqarnissaq anguniarlugu aalajangersakkat siunertaannut anguniagaasunullu akerliusumik atorneqassanngillat. Taamaattoqarnissa pinngitsoorniarlugu naalagaaffiit unoqqutitsiniartoqarsinnaaneranik akiuiniarluni aalajangersakkanik nunap inatsisaani atuisin-naapput, unioqqutitsiniartoqarnissaalu akiorniarlugu aalajangersakkanik aalajangersimasunik isumaqatigiisutinut ilanngussisinnaallutik.

OECD marloriaammik akileraannginnissamut isumaqatigiisutissatut siunnersummik sulia-qarsimavoq, tassanilu allassimavoq naalagaaffiit, nunat tamat marloriaammik akileraartitsinnginnissamik sulissuteqarneranni aporfiusinnaasut nalinginnaasut amerlanerpaartaat qanoq ili-orlutik assigiaartumik aaqqiissuteqarfingisinjaagaat. OECD-p siunnersuutaa marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiisutissap qanoq iluseqarsinnaaneranik inassutitut suliaavoq. Siunnersuut inassuteqaataannaavoq, naalagaaffinnillu pituttuisuunani.

Kalaallit Nunaanni akileraartarnermi inatsisini, unioqqutitsiniartoqarsinnaaneranik akiuiniarluni maleruagassamik nalinginnaasumik inatsisitigut aalajangersagaasumik atuuttoqanngilaq. Kalaallit Nunaanni (inatsisitigut) periaaseq malillugu akileraarusiineq pisarpoq qanorpiaq pi-soqarsimaneranik ataatsimoortumik nalilersuereernerup kingorna. Tamanna isumaqarpoq akileraarutinut tunngatillugu iliuuserineqartut siunertaqanngitsut piviusuunngitsullu atunngitsoortinneqarsinnaasut, tassungalu taarsiullugu illuatungaani piviusuusut naapertorlugit akileraarusiisoqassalluni. Tassa imaappoq Kalaallit Nunaanni akileraartarnermi inatsisit tunngavimmikkut nunat tamat ”pissusiviusunik takutitsinermik” tunngavigisaannut naapertuulluinnarput.

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassatut siunnersuutip oqaasertaata, si-unissami marloriaammik akileraarusiisarnermut isumaqatigiissutaajumaartussani piumasaqaatinut, OECD-mit inassutigineqartunut naapertuuttunut sapinngisamik naapertuuttuunissa pingaartinneqarpoq.

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassaq nalinginnaasumik atugassavoq, aammalu nuussinernut, niuernernut, pilersaarutinut, isumaqatigiissutinut il. il., akileraarutitigut iluaqtiginninniarnissamik pingaarnertut siunertaqartunut tamanut akileraaruseriffimmit atorneqarsinnaalluni.

Aalajangersakkatut siunnersuutaasoq maleruagassaareersunik unioqqutitsiniartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu maleruagassanut akileraartarnermi inatsisimmi erseqqinnerusumik allassimasunut tapertaavoq, soorlu soqutigisaqaqatigiillutik illuatungeriit akornanni nuussinernut (transfer pricing – akinik aalajangersaanernut) imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit piginneqatigiissut iluminni nuutsinermut akeqartitsinerinut sammitinneqartunut.

Maleruagassaareersunilli unioqqutitsiniartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu maleruagassat erseqqinnerusumik allassimasut taakku naammanngillat, ingerlatseqatigiiffiimmi akileraanngitsoorniarlutik periuserisagaat allanngorartuartuupput.

Aktiaatillit taarsigassarsiaat

Aktiaatillit unioqqutitsillutik taarsigassarsiaasa akissarsiatut iluanaarutisiatulluunniit akileraaruserneqarsinnaalernissaat inatsisisstatut siunnersuutikkut atuutilersinnejassaaq. Akileraaruse-riifiup arlaleriarluni paasisimavaa ingerlatseqatigiiffiit piginneqataassutsinik aktianilluunniit amerlanernik peqartunut taarsigassarsisitsisartut il.il. Aktiaatilittaut taarsigassarsineq assigiinngitsorpassuartigut pilersinnaavoq, assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffik pingaarnertut aningaasaliisup inuttut nammineq aningaasartuutinik akiliuteqarpat, imaluunniit pingaarnertut aningaasaliisoq pissarsiassaminit annertunerusunik ingerlatseqatigiiffimmit tigusaqartarsimappat.

Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinnejarnera pillugu peqqussut (§ 115) aamma Piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinnejarnera pillugu

peqquussut (§ 49) naapertorlugit ingerlatseqatigiiffiit aktiaatilinnut piginneqataassusilinnullu taarsigassarsisitsinissaat il.il. inerteqquaavoq.

Aktiatillit taarsigassarsiaasa akileraaruserneqartarnissaat erseqqissoq akileraarusiisarnermi maanna atugaanngilaq. Taarsigassarsiat taamaattut qanoq pisoqarnera apeqqutaatillugu inatsimmi § 18 pisassarisanik utertitsinermut il.il. tunngasoq malillugu akileraaruserneqarsinnaapput, taarsigassarsiat aalajangersakkap erniat ikinnerpaaffissaannik piumasaqaataanik eqquutsitsinngippata. Pisumi tassani aktiaatillit unioqqutitsillutik taarsigassarsiaasa akileraarutitigut sunniutissaat taamaallaat tassaassapput taarsigassarsianik iluarsiinerit. Akileraaruseriffik aammattaaq pisut ilaanni iliuuserineqartunik ataatsimoortumik naliliineq tunngavigalugu iliuuserineqartut pingaarnertut aningaasaliisup il.il. avataaniittutut suliaqarsinnaavoq, piumasaqaatit eqqortinnejarpata. Tamatumanili piumasaqaataavoq pisorpiami nalilersorneqassasoq niuernikkut iliuuserineqartut nalinginnaanngitsut pineqarnersut, kiisalu iliuuserineqartut ingerlatseqatigiiffimmi il.il. quillersatigut sunnersimaneqarnikkut anguneqarsimanersut.

Ingerlatseqatigiiffimmit pingaarnertut aningaasaliisumit taarsigassarsiat taamaattut nalinginnaasumik atuinermut ilaatigut atorneqartarput, taarsigassarsiat pingaarnertut aningaasaliisumit utertinnejarnissaat siunertaasarani. Akileraarutitigut iluaquteqarneq tassuuna pisarpoq, taarsigassarsiammi allanut taartaasutut taaneqarsinnaasut akileraaruserneqartangimmata, tassa iluanaarutisiatut akissarsiatulluunniit.

Inatsisisatut siunnersuutikkut anguniarneqarpoq aktianik amerlanernik peqartut il.il. taarsigassarsiaasa iluanaarutisiatut akissarsiatulluunniit akileraaruserneqartalissasut, tamannalu amerlasuutigut akileraaruserneqartartut maannakkornit amerlanerulernissaannik kinguneqassaaq, aktiaatillimi tunngaviusumik erniatigut iluaqutigiunnaakkatik kisiisa maanna akileraaruteqaatigisarpaat. Siunnersuut aammattaaq pisorpiami missiliuilluni naliliinermut ingerlatseqatigiiffinnut attuumassuteqanngitsoqarneranik naliliinermut attuumassuteqarneranit allaanerungaatsiarpoq.

Inatsisisatut siunnersuummi taamaallaat pineqarput inatsimmi § 86, imm. 3-mi aalajangersarneqartutuut anpartinik amerlanernik peqartut aamma aktianik amerlanernik peqartut. Tassa imappaq, pineqartut tassaassapput aktiaatillit il.il. aktiatigut aningaasaatinik toqqaannartumik pigisaqarnermikkut aalajangiisuuusutut oqartussaasut imaluunniit toqqaannanngitsumik, tassa aktiaatillit il.il. qanigisatik peqatigalugit pigisaqarsimappata, pigisaqarnermikkut aalajangiisuuusutut oqartussaasut.

Aktiaatilinnut aalajangiisuuusutut oqartussaanngitsunut taarsigassarsiaritat taamaalillutik aalajangersakkami pineqanngillat. Aammattaaq aktianik amerlanernik peqartumut il.il., atugasarititaasut nalinginnaasut naapertorlugit taarsigassarsiaritat inatsisisatut siunnersuummi pi-neqanngillat. Taakku tassaasinjaapput aningaaserivimmit taarsigassarsiat imaluunniit nammineq suliffeqarfiutigisami akileeqqaarani atugassarititaasut nalinginnaasut malillugit pisinerit.

Aalajangersakkamissaq pineqanngillat taarsigassarsiat siulersuisut il.il. aktiaatilimmuit anpartiutilimmulluunniit taarsigassarsiarititaat, ingerlatseqatigiiffimmi aktianik pisinermut atorneqartut. Taarsigassarsiat taamaattut aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit naapertorlugit inerteqqutaanngillat.

Sulisunik atukkiussisoqartillugu unerartitsisussaatitaaneq

Inatsisisatuttaaq siunnersuut sulisunik atukkiussisoqarnerani kikkut akileraarutinik A-nik unerartitsisussaanerisa erseqqissarneqarnissaanik siunertaqarpoq.

Sulisunik atukkiussineq tassaavoq suliffeqarfipunami allamiittup inunniKalaallit Nunaanni najugaqanngitsunik Kalaallit Nunaanni suliassamik suliaqartussanik atukkiussinera. Sulisunik atukkiussisarneq ilaatigut sanaartornerup iluani nalinginnaasuuvooq, aammali peqqinnissaqarfimmi atugaasorujussuulluni.

Tassunga tunngatillugu inatsisisatut siunnersuutpi siunertai arlaliupput. Kalaallit Nunaannut akileraarutinik A-nik akiliisarnerup pisarnissaaqulakkeerneqassaaq, suliffeqarfifit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaannut akileraarutinik A-nik akiliinnginnissamut atorneqarnissaat pinaveersimatinneqassaaq aammalu akikitsumik akissarsiaqartitsilluni sulisitsinermik pinaveersimatitsissalluni. Kingullertut taaneqartoq pisinnaavoq sulisartut kalaallit sulisinneqarnermut atatillugu sulisartunut nunanit allaneersunut sanilliullutik ajornerusumik atugassaqartitaalersartut akileraarutinik akiliuteqannginnerup kingunerisaanik akikinnerulersitsisinnaasut.

Akileraaruseriffiup paasisimavaa unerartitsisussaatitaaneq pillugu aalajangersakkat maanna atuuttut naleqquitinngitsut, maleruagassammi kingunerimmassuk suliffeqarfipunami allameersup inunni atukkiussisup aningaasarsianit akileraarutit A-t unerartinneqarnissaat isumagisussaagaa. Suliffeqarfik nunani allaneersoq Kalaallit Nunaanni naatsorsuuserisarneq, akileraarutinik A-nik unerartitsisarneq akiliisarnerlu pillugit maleruagassanik paasiniaananilu malinninngippat tamanna ajornartorsiortitsissaaq.

Taamaammat siunnersuutaavoq suliffeqarfipunamimaluunniit inuup sulisunik attartortup sulisunik attartorneqartunik akissarsisitsinermi akileraarutit A-t pillugit naatsorsuusiornissaq, unerartitsinissaq akiliinissarlu isumagisassarissagai aalajangersarneqassasoq.

Aalajangersakkap nassataraa sulisumik attartortitsineq pineqarnersoq imaluunniit namminerisamik sulineq il.il. nalilersorneqassasoq. Nalilersuineq taanna pisut piviusut aallaavigalugit pissaaq, aammalu isumaqatigiissut suliffeqarfifit akornanni qanoq taagorneqarnersoq aallaavigissanagu.

Suliaq kalaallit suliffeqarfiutaata imaluunniit inuup suliassaqarfiata ilaatut ilaanngippat, imaluunniit suliaq suliffeqarfimmut nunani allameersumut naammattumik tunngatinneqarsinnaappat tamanna ima isumaqassaaq sulisumik attartortitsineq pineqanngitsoq.

Sulisumik attartortitsineq pineqarnersoq qulaajarniarlugu ilaatigut isiginiarneqassapput

- Suliffeqarfik sorleq inummut ilitsersuisussaatitaanersoq.
- Suliffeqarfik sorleq nakkutilliunilu nakkutilliisussaatitaanersoq.
- Suliaq kimit akilerneqartussaallunilu ajutoortoqarnerani akisussaaffigineqassanersoq.

Sulisumik atukkiussineq pineqartoq paasineqarpat, akileraartarnermut tunngatillugu kalaallit suliffeqarfiutaat il.il. sulisitsisuusutut isigineqassaaq. Tamanna aamma aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 2, nr. 1 malillugu sulisunut atukkiusanut qaqugukkut Kalaallit Nunaannut akileraartussanngortitsinissamut pingaaruteqarpoq.

Naalagaaffiup avataanut suliartortinneqartut akileraartussaatitaanerannik erseqqissaaneq Aalajangersakkut erseqqissarniarneqarpoq inuit akileraartussaatitaanerat. Naalagaaffiit aallartitaat pillugit Wienimi isumaqatigiissut naapertorlugu naalagaaffiit aallartitaasa Nunaminni aningaasarsiaminnit sunilluunniit nunami suliartorfimminti akileraartussaatitaanngillat. Inuit aallartitat akileraarutitigut taamatut iluaquitissinneqartarnerat isumaqatigiissutini allanissaaq aamma atuuppoq.

Akileraarusiisarnermi periusiuvoq inuit aallartinneqartut Kalaallit Nunaanni akileraartinneqartnerat, taakkumi Kalaallit Nunaanni najugaqaannartutut isigineqartarmata.

Aalajangersakkalli erseqqissarneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Aalajangersakkami pineqartnut ilaapput aappaasut inooqataasut aallaqataasut aamma meeqqat ukiup aningaasarsiorfiusup aallartinnerani suli 18-iliisimanngitsut taakkunani najugaqartut. Aalajangersakkap taamaalil-luni inuit aallartitaasut, Wienimi isumaqatigiissut malillugu nunami suliartorfimminti akile-raartussaatitaannginnerat pitsaanerusumik illuatungilerpaa.

Soraarnerussutisiaqarnissamut ileqqaakkat maanaannaq atorunnaarsinneqartut minnerpaaf-fissaat

Inuup soraarnerussutisiaqarnissamut ileqqaakkani maanaannaq atorunnaarsippagit akileraarut 55 pct.-iusoq akilerneqartussaavoq. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinerup maanaannaq atorunnaarsinneqarnissaata pilerinartuunissaa akileraarutikkut pinngitsoortinniarneqarpoq, soraarnerussutisiaqarnissamummi aaqqissuussinerup siunertarerpiarmagu inuup so-raarninngorluni inuunermi sinnerani imminut pilersornissaanik qulakkeerinissaq.

Soraarnerussutisiaqarnissamut inuunermullu sillimmasiisarfiit kiisalu aningaaseriviit allaffissornikkut suliakkersorneqarnerat millisinniarlugu siunnersuutaavoq akileraarut maanaannaq atorunnaarsitsisoqarnerani akilersinneqartassanngitsoq, inuup soraarnerussutisiaqalernissamut katersaanut qaammatit kingullit 23-t sinnerlugit

akiliuteqartoqarsimanngippat, imaluunniit aaqqissuussinerup nalinga 10.000 kr.-init minneruppat.

Minnerpaaffissaq aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanik siunnersummut Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinneranni imm. 22-tut saqqummiunneqartumut ilaaqqaaraluarpoq. Aalajangersagarli allannguutissatut siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaata saqqummiunneqarneranut atatillugu kukkusqarneratigut inatsisisstatut siunnersummit peerneqarsimavoq.

Inatsisisstatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Inatsisisstatut siunnersuut</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi, ilaatigut Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 30. november 2009-meersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 20, 18. november 2010-meersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 37, 9. december 2015-imeersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7, 6. juni 2016-imeersukkut allanngortinneqartumi, kingullermillu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 29, 28. november 2016-imeersukkut allanngortinneqartumi makku allannguutigitinneqarput:</p>
<p>§ 1</p> <p>3) aktieselskabit anpartsselskabillu Kalaallit Nunaannittutut nalunaarsorneqarsimasut,</p>	<p>1. § 1, imm. 1, nr. 3, ima oqaasertaqarpoq: ”3) aktiaateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaannittutut nalunaarsorneqarsimasut, imaluunniit Kalaallit Nunaanni aqutsisoqartut,”</p>
	<p>2. § 1, imm. 3-p kingornagut imm. 4-tut ilanngunneqarpoq: ”Imm. 4. Tamakkiisumik akileraartussaatitaapput danskisut innuttaassuseqartut, § 1, imm. 1, nr. 1-imi 2-milu pineqartunut ilaanngikkaluarlutik Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit pisortalluunniit suliffeqarfutaannit il.il. allanit, naalagaaffiup avataanut suliartortinneqartut, aammalu nunat tamat isumaqatigiissutaat naapertorlugu nunami najorallakkaminni akile-raartussaatitaanngitsut. Oqaaseqatigiit siullit malillugit akileraartussaatitaasunut ilaapput aappaasut inunnut taakkununnga inooqataasut aamma meeqqat taakkunani najugaqartut, ukiup aningaasarsiorfiusup aallartinnerani suli 18-</p>

	iliisimanngitsut, aappaasut meeqqallu taakku danskisut innuttaassuseqarpata aammalu aningaasarsianit akileraarutinik, nunami takornartami maleruagassat inunnut tassani najugaqartunut atuuttut naapertorlugit akiliisussaatitaanngippata.”
§ 2 15) pigisamik aalaakkaasumik Kalaallit Nunaanni pigisaqartut imaluunniit tassannga isertitaqartartut, imaluunniit	3. § 2, imm. 1, nr. 15, ima oqaasertaqarpoq: ”15) pigisamik aalaakkaasumik Kalaallit Nunaanni pigisaqartut tassanngaluuunniit isertitaqartut, matumani aamma tunisaqarnikkut, imaluunniit”
	4. § 3, imm. 1, nr. 8-p kingornagut nr. 9-tut ilanngunneqarpoq: ”9) Inuit Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngorernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikiuinissaq pillugu isumaqtigiissut naapertorlugu ikiuuttut, aatsaalli inuit pineqartut inatsimmi § 1, imm. 1, nr. 1-2-mi pineqartunut ilaanggippata.”
	5. § 16-ip kingornagut ilanngunneqarpoq: ” § 16 a. Ingerlatseqatigiiffik il.il. § 1, imm. 1, nr. 3-mi 4-miluunniit pineqartunut ilaasoq, kiisalu ingerlatseqatigiiffik il.il. taamaaqataa nunani allani angerlarsimaffeqartoq aningaasanik inummut, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit atugassaqartitsippat, taarsigassarsisitsippat qularnaveeqqu-siippalluunniit, taarsigassarsiat aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit tigusatut taarsigassaanngitsutut isigineqassapput, aatsaalli taarsigassarsisitsisoq taarsigassarsisorlu § 86, imm. 3-mi pineqartutuut imminnut attuumassuteqarpata. Oqaaseqatigiit siullit taarsigassarsianut il.il. nalinginnaasumik niuernermet atatillugu taarsigassarsiari-tinneqartunut il.il., imaluunniit aningaaserivinnit taarsigassarsisitsisarfinnillu taarsigassarsianut nalinginnaasunut atuutinngillat. Oqaaseqatigiit siullit aamma atuutinngillat Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffit pillugit inatsisip Kalaallit

	<p>Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi § 115 a naapertorlugu aamma Piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi § 50 naapertorlugu taarsigassarsianut.</p> <p><i>Imm. 2. Taarsigassarsiat imm. 1 naapertorlugu akileraaruserneqartut taarserneqarpata, aningaausat taarserneqartut ingerlatseqatigiiffiup aningaaarsiaasa akileraaruteqaataasussat naatsorsorneranni ilanngunneqassanngillat.”</i></p>
	<p>6. § 46, imm. 6-ip kingornagut imm. 7-itut ilanngunneqarpoq:</p> <p><i>”Imm. 7. Imm. 1 aamma 2 atutissanngillat soraarnerussutisiaqarnissamut inuunermulluunniit sillimmasiinermik aaqqissuussinermut imaluunniit soraarnerussutisiaqarnissaq siunertaralugu ileqqaakkanut piffissami qaammatinit 23-nit sivisunerusumi akiliuteqartoqarsimannngippat, imaluunniit aaqqissuussinerup ileqqaakkalluunniit piffissami atorunnaarsitsiffiusumi nalinga 10.000 kr.-init minneruppat.”</i></p>
	<p>7. § 69-ip kingornagut ilanngunneqarpoq:</p> <p>”§ 69 a. Akileraartussaatitaasut marloriaammik akileraarnissaq pinngitsoorniarlugu isumaqatigiisummik iluaquteqassanngillat, pissutsit pisullu soqutiginaatillit tamaasa eqqarsaatigalugit aalajangerneqarsinnaasorinarpat iluaqutiginninniarneq, aaqqissuussinerni suniluunniit imaluunniit nuussinerni suniluunniit toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit iluaqutiginninnermik kinguneqartoq siunert pingarnerit ilagigaat, aatsaalli pisut taakku apeqqutaatillugit iluaqutiginninnissamik akuerineqarnissap, isumaqatigiisummik aalajangersakkap pineqartup imarisaanut siunertaanullu naapertuuttuunera uppernarsarneqanngippat.”</p>
	8. § 75, imm. 1, nr. 2-p kingornagut nr. 3-tut

	ilanngunneqarpoq: ”3) § 46, imm. 7 naapertorlugu tunniunneqartut.”
§ 75 2) toqusut pigisaat, peqatigiiffiit imaluunniit suliffeqarfiiit tamanut iluaqsiiniarlutik imaluunniit tamanut ajunngitsuliornissamik suliaqartut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfimmik najugaqarfeqanngitsut, taamaattorli tak. § 76, imm. 4.	9. § 75, imm. 3, nr. 2-mi allassimasoq ”76, imm. 4” allanngortinneqarpoq ima ”76, imm. 5”
§ 76 <i>Imm. 4.</i> Aningaasarsianit pineqartunik akiligassaqartitaasoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfimmik najugaqarfeqanngippat tunniussinerlu taamaaliornissamut piginnaatitaasumit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfimmik attavigisaqartumit isumagineqarpat piginnaatitaasoq taanna unerartitsisussaavoq. <i>Imm. 5.</i> Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput unerartitsisussaatitap akileraarutinik A-nik naatsorsuinermini aningaasat akileraarutit naatsorsorneqarfissaat koruuninut 10-mik agguerneqarsinnaasumut qaninnerpaamut ammut akun-naallissagai. <i>Imm. 6.</i> Akileraarutit A-t unerartitassat minnerpaamik killissaat Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat.	10. § 76, imm. 3-p kingornagut imm. 4-tut nutaatut ilanngunneqarpoq: ” <i>Imm. 4.</i> Inummut, suliffeqarfimmit nunami maani angerlarsimaffeqanngitsumit nunami maani sulisussatut atukkiunneqarsimasumut akissarsianik tunniussinermi unerartitsisussaatiataaneq suliamik sullinneqartup isumagisassaraa. Tamannali taamaallaat atuuppoq suliaq suliffeqarfipununamimaani ingerlataata ilagippagu. Suliffeqarfik nunamimaani angerlarsimaffeqanngitsumit inuuup aningaasarsiai A-t, paassisutissallu allat pineqartup akileraarutaasa A-t nalunaarutigineqarnissaannut, unerartinneqarnissaannut akilerneqarnissaannullu pingaarutillet pillugit uppernarsaatinik tunniussaqanngippat, suliamik sullinneqartup akileraarutit A-t akiligassanit tamarmiusunit naatsorsussavai. Oqaaseqatigiit siulliit atuutissanngillat suliffeqarfik nunami, Namminersorlutik Oqartussat akileraarutinik unerartitsisarneq pillugu ikioqatigiinnissamik isumaqtigiiissuteqarfigisaani angerlarsimaffeqarpat, tak. § 114, imm. 2, nr. 3.” <i>Imm. 4-6 matuma kingorna tassaalerput imm. 5-7.</i>
	§ 2 <i>Imm. 1.</i> Inatsit 1. juli 2017-imi atortuulissaaq. <i>Imm. 2.</i> § 1, nr. 1, nr. 3, 4 aamma 7 ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2017-imi aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneranni atuutissapput. <i>Imm. 3.</i> § 1, nr. 5 taarsigassarsianut 1. januar

	2017 aallarnerfigalugu taarsigassarsiaritinne-qartunut atuutissaq. <i>Imm. 4. § 1, nr. 10, 1. januar 2018</i> aallarnerfigalugu atuutissaq.
--	---

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Aktiaatillit taarsigassarsiaasa akileraaruserneqartalernerisigut isertinnejartussat ukiumut 5 mio. kr.-nit missinginik amerlassuseqassangatinneqarput. Akileraarutitigut isertinnejartussat taarsigassarsiat taamaattut iluanaarutisiatut akissarsiatulluunniit akileraaruserneqarnerisigut isertinnejassangatinneqarput. Aamma naatsorsuutaavoq inatsisisstatut siunnersuut maleruagassat malinneqarnerunissaannik nassataqassasoq, tassuunakkut aamma aktianik amerlanernik peqartut iluanaarutisiaannik akissarsiannilluunniit akileraarusiinerit amerlanerulissasoq, aktiaatillimmi unioqqutitsillutik taarsigassarsinerisigut akileraarutissat ikinnerusinnaanerat tas-suunakkut millisinnejassammat.

Allannguutit allat, pingaartumik sulisunik atukkiussinermut aamma pigisamik aalaakkaasmik tunisaqarnikkut iluanaarutinit akileraartussaatitaanermik erseqqissaanerit eqqarsaatigalugit isertinnejartussat eqqoqqissaartumik angissusileruminaapput. Taakkunuunatigulli isertinnejartartussat katillugit 5 mio. kr.-it missaanniissangatinneqarput. Isertinnejartartussalli ukiumiit ukiumut allanngorangaatsiarsinnaapput.

Inatsisisstatut siunnersuut pisortanut allaffissornikkut sunniuteqangaassangatinneqanngilaq.

4. Inuussutissarsiuutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Inatsisisstatut siunnersuutip unerartitsisussaatitaanerit pillugit aalajangersagaasa kingunerissaavaat suliffeqarfait il.il. Kalaallit Nunaanniittut inuit ingerlatseqatigiiffimmit nunamit allameersumit atukkiussat akissarsiaanit (inuttat akissarsiaannit il.il.) akileraarutinik A-nik unerartitsisussaanerat. Tamanna suliffeqarfait Kalaallit Nunaanniittut allaffissornikkut suliassaasa annertoorsuunngitsumik amerlinissaannik kinguneqassaaq.

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassamik siunnersuutip inuussutissarsiuutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit sunniuteqangaarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Aalajangersagaq taamatut oqaasertaligaalluni qaqtiguinnaq atorneqarsinnaavoq, tassa aaqqissuussineq il.il. marloriaammik akileraannginnissamik isumaqati-giissummi siunertarineqanngitsumik akileraarutitigut iluaqtissarsinissamik pingarnertut siunertaqarsimatillugu.

Siunnersuutip aktiaatillit taarsigassarsisarnerat pillugu aalajangersagai, aktianik amerlanernik peqartup il.il. suliffeqarfimmi taarsigassarsisimannerani aktiaatillit taarsigassarsiaasa taakku akileraaruserneqarnerusalernerannik kinguneqassangatinneqarput. Inatsisisstatulli siunnersuut inuussutissarsiuutinik ingerlataqartunut tassuunakkut sunniuteqangaartussaanngilaq,

ingerlatseqatigiiffiimmik akissarsianut iluanaarutisianulluunniit aningaasartuutit
ingerlatsinermi aningaasartuutit ilanngaatigisinnaammatigik.

Inatsisisstatut siunnersuut inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut taakku saniatigut sunniuteqa-
ngaassangatinneqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniutissai

Inatsisisstatut siunnersuut pinngortitamut inuillu peqqissusaannut
sunniuteqassangatinneqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Unerartitsisussaatitaaneq pillugu inatsisisstatut siunnersuummi malittarisassat ima
kinguneqassapput, inuit il.il. nunani allani suliffeqarfinit sulisussatut atukkiunneqartut,
akissarsianit (akissarsiat il.il.) akileraarutinik A-nik akileraartassasut. Tamanna pisuni
ikitsuararsuarni taamaallaat pisassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aktiaatillit taarsigassarsiaat pillugit maleruagassat anpartinik amerlanernik aamma aktianik
amerlanernik peqartut, ingerlatseqatigiiffiutiminni unioqquitsillutik taarsigassarsisimasut
akileraarusiiffigineqarnerunerannik kinguneqassapput. Aktianik amerlanernik peqartut il.il.
nalinginnaasumik maleruagassat maanna atuuttut malillugit taamaallaat erniatigut
iluaqtigiuunnaakkaminnik akileraarusiiffigineqartarput. Taarsigassarsiat taamaattut
inatsisisstatut siunnersuut naapertorlugu iluanaarutisiatut akissarsiatulluunniit
akileraaruserneqartassapput. Akileraarusiisalernissamut tassunga atatillugu aktianik
amerlanernik peqartup aammattaaq ertiaannut aningaasartuutit ilanngaatigi-
sinnaajunnaassavai.

Inatsisisstatut siunnersuut innuttaasunut taakku saniatigut sunniuteqangaassangatinneqanngi-
laq.

7. Sunniutissai pingaarutilillit allat

Inatsisisstatut siunnersuut pingaarutilinnik allanik sunniuteqassangatinneqanngilaq.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Inatsisisstatut siunnersuut ulloq 13. januar 2017-imi KANUKOKA-mut, Kommuneqarfik
Sermersuumut aamma Sulisitsisunut allanullu oqaaseqarfingisassanngorlugu danskisuua
nassiunneqarpoq.

Siunnersuut tusarniaassutigalugu nassiunnneqarpoq ulloq 30. januar 2017, tusarniaanermut
akissuteqarfissatut piffissaliullugu 15. februar. Kommunilli aamma KANUKOKA
tusarniaanermut akissuteqarnissaminut ulloq 7. marts tikillugu sivitsuiffigineqarput.

Tusarniaanermi akissutigineqarumaarsinnaasut, inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartunut tunniunneqareernerani tiguneqartut, naleqquttuunerat naapertorlugu iluarsiissummut ilanngunneqarumaarput.

Siunnersuut piffissami 31. januaarimiiit – 15. februaarip tungaanut tusarniaavimmippaq. Siunnersuut susassaqartunut makkununnga nassiunneqarsimavoq:

SIK, Sulisitsisut (GE), Deloitte, Grønlands Revisionskontor, BDO, NUSUKA, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, GrønlandsBANKEN aamma BankNordik

Tusarniaanermi akissuteqarput KANUKOKA, Deloitte, Sulisitsisut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik aamma Nunatsinni Advokatit.

Tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataat pingaarnersiorlugit aaqqissuullugit naalisarlugillu ataani nalinginnaasumik allannilimmik allanneqarput, Naalakkersuisut oqaaseqaataat *uingasumik* allanneqarlutik.

Tusarniaanermi akissutigineqartut makkuninnga oqaaseqaateqarfiupput:

KANUKOKA

KANUKOKA-p maluginiarpaat inatsisissatut siunnersuut una aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisip aqqanilissaannik allannguitigissagaa, aammalu ilanngullugu maluginiarlugi inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatitaani allassimasoq inatsisartut siunissami ataatsimiinnerini inatsisissatut siunnersuutinik allanik saqqummiussisoqassamaartoq.

KANUKOKA-p akileraartarnermut inatsimmut tunngatillugu ileqqunngoriartortoq eqqarsarnartoqartillugu oqaatigaa. Inatsimmik allannguisarnerit amerligaluttuinnartut innuttaasunut, inuussutissarsiorntunut aammalu oqartussanut inatsisinik taakkuninnga atuisusussanut ajornakusoorneruleriartortippaat inatsisit pineqartut malittarisassartaasa eqortumik paasiniartarneri. Tamanna akileraartarnikkut immikkut ilisimasalinnik, nunami maani pigineqanngitsunik, pinngitsuisinnaajunnaarnissamik pilersitsissaaq. Aammattaaq tamanna ima kinguneqarsinnaavoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup kisermaassilluni malittarisassat qanoq paasineqarnissaannik nassuaasartunngorneranik.

KANUKOKA-p Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq kaammattorpaa pissusinngoriartortoq tamanna qanoq iliornikkut unitsinneqarsinnaanersoq isumaliutigeqqullugu. KANUKOKA-p naliliinera malillugu tamanna pisinnaavoq inatsisinik allannguisarnerit pitsaanerusumik pilersaarusrorneqartarnerisigut, aamma taamaaliornikkut inatsisinik allannguinerit ataatsimoortunngorlugit katarsorneqarlutik, taamaalillutillu akileraartarnermut malittarisassat imminnut ataqtigiinnerat qulakkeerneqarnerusinnaassalluni.

Oqaaseqaat toqqaannartumik inatsisissatut siunnersuutip imarisaata pineqarneranik taaneqarsinnaanngilaq.

Naalakkersuisut pingaartitaat tassaavoq inatsimmik suliaqarnissaq, taamadliornikkut taassuma inuiaqatigiinni atuuffissamini naleqquutuunissaa anguniarlugu. Tamanna pingaartumik akileraartarnermut inatsimmut tunngavoq, suliassaqarfik tamanna ingerlaavartumik ineriartorfiummat, aammalu pingaartuulluni inatsisip sapinngisamik piffissami atuuffiminut naleqquutuunissaa. Inatsisissatut siunnersuut akileraartarnermut inatsisip amigaataanik matooriniutitut siunertaqarsinnaavoq, aammali siorngiisinnaassuseqarnissamik annertusaanermut atorneqarsinnaalluni, taamaaliornikkullu nunami innuttaasut aamma inuussutissarsiortut inatsisitigut pisinnaatitaaffii ilanngullugit. Akileraartarnermut inatsimmik suliaqarneq ingerlaavartumik suliassaavoq, naammassinngisaannartussaq. Tulluartuunavianngilaq inatsisissatut siunnersuutit ataatsikkut amerlasuunngorlugit katersorneqarnissaat, tamanna inatsisit allannguutissaannik pingaarutilinnik kinguarsaanermik kinguneqarsinnaammat, kiisalu inatsisissatut siunnersuutit anginerulerlutillo ajornakusoornerulersinnaallutik.

KANUKOKA-p kaammattuutigivaa malittarisassanik danskit malittarisassaasa assiffaariinik imalinnik malittarisassaliornissamik Naalakkersuisut kissateqarunik tamanna inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatitaani erseqqissaatigineqartassasoq.

Naalakkersuisut assersuutigalugu inatsisip nassuiarneqarnerani il.il. pingaaruteqassusissaa apeqqutaatillugu siunnersuut nunani allani inatsisit aallaavigalugit suliarineqarsimappat nalunaarutiginiaartassavaat.

Akileraarutinik aallerfiusartut illersorneqarnissaannik inatsisissatut siunnersuummi tunngavigineqartoq KANUKOKA-p tunngaviusumik tapersorsorpaa. KANUKOKA-li aamma isumaqarpoq, taama siunertaqarluni malittarisassanik nutaanik atuutilersitsinermi ingerlaavartumik isiginiarneqassasoq kalaallit suliffeqarfiiisa aamma pisortani oqartussat Danmarkimi nunanilu allani suleqatigisat akornanni allannguinermut atatillugu akileraartarnikkut aporfissanik pilersitsisoqannginnissaa.

Akileraartarnermut tunngasutigut inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermi pingaartinneqartorujussuuvoq inatsisissatut siunnersuutit atorneqarsinnaasuunissaat, aammalu nunani allani suliffeqarfinnik il.il. suleqateqarnissamik aporfilersuutinik pilersitsinnginnissaat. Tamanna aammattaaq attuumassutilinnut tusarniaanikkut qulakkeerniarneqartarpoq.

KANUKOKA-p siunnersuutigivaa § 1, imm. 4-mut ”naalagaaffiup avataani sulinissamut aallartitaq” pillugu siunnersuut inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatitaani erseqqinnerusumik nassuiarneqassasoq. Aalajangersagaq kalaallinut nunani allani danskit aallartitaqarfiiini sulisussatut aallartinneqartunut akileraartarnermut inatsisitigut qanoq

inissisimasoqarnersoq nalornissutinngorsinnaammat. Tulliatut KANUKOKA isumaqarpoq taaguut ”allartitaq” erseqqinnerusumik nassuiarneqartariaqartoq, KANUKOKA-p naliliinera naapertorlugu tamatumani ersernerluttoqarsinnaammat, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu sulisunut nunani allani sulinissaq siunertaralugu akissarsiaqaratik suliffimminnit sulinngiffeqartunut.

Ilaannakortumik akuersaarneqarpoq. Taaguut ”aallartitaq” aalajangersakkamut oqaaseqaatini assersuusiorfigalugu erseqqissaatigineqarpoq. Aalajangersakkami oqaasertaliunneqartutut nassuiarneqarnissaata ajornartorsiutaalernissaa ilimagineqanngilaq, aalajangersagaq inunnut nunami aallartitatut suliffigisami akileraartussaatitaanngitsunut taamaallaat tunngatinneqartutut killilerneqarmat. Inuk aallartitaq nunami aallartitatut suliffigisamini akileraartussaatitaillugu aalajangersagassatut siunnersuummi Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaassanngimmat.

KANUKOKA aammattaaq isumaqarpoq taaguutit ”Namminersorlutik Oqartussat, kommunit imaluunniit pisortani ingerlatsiviit allat il.il.” erseqqissarneqartariaqartoq, suliffeqarfuit namminersortuutitat inatsimmi aamma pineqarnersut qularnaarumallugu.

Suliffeqarfuit namminersortuutitat Namminersorlutik Oqartussat ilagivaat, taamalu taaguummi ”Namminersorlutik Oqartussat, kommunit aamma pisortani ingerlatsiviit allat il.il. ilaallutik.

Siunnersuummi § 2, nr. 15-imut, illuutinut tunngasumut tunngatillugu, KANUKOKA-p paaserusuppa erseqqissaaneq ima paasineqassanersoq illuutinik tunisinermi isertitanit iluanaarutinik killilimmik akileraartussaatitaanermik kinguneqassasoq. Taamaassimassappat ajornartorsiutitaqarsinnaasorinarpooq nalikillilerneqarsinnaanngitsunik tunisinermi nalinginnaasumik akileraartoqassangippat, aamma killilimmik akileraartussaatitaaneq illumik pigisaqarnermi taamaallaat pinngorsinnaappat erseqqissaateqarneq paasiuminaalluni.

Oqaaseqaat allanngortitsinissamik pissutissaqalersitsinngilaq. Aalajangersagaq malittarisassaavoq inummut akileraartussaanermut tunngasoq. Inatsimmi § 34, nr. 2 naapertorlugu inuit pigisaminnik tunisinerat akileraartussaatitaanermut ilanngunneqanngilaq, tamatumani pineqanngippata pigisanik nalikillilerneqarsinnaasunik tunisaqarnermi aamma pigisanut akileraartussaatitaasup inuussutissarsiuutini imaluunniit iluanaarniutigalugu pissarsiaanut tunngasut. Aalajangersagassatut siunnersuutip tamanna allanngortinngilaa. Aammattaaq qulaani immikkoortoq 2-mi oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

KANUKOKA isumaqarpoq, § 69-itut siunnersuut, unioqqutitsiniartoqarsinnaaneranik akiuinissamut nunani tamalaani malittarisassamut tunngasoq, allaqqinneqassasoq, siunertarineqartoq erseqqinnerusunngortillugu: Taamaasilluni siunnersuutigineqassaaq

aallarniut ”akileraartussaatitaasut iluaqtissarsisinnaanngillat” allanngortinneqassasoq imaaasillugu ”akileraartussaatitaasut iluaqtissarsivigisinnaanngilaat”. Siunnersuut pissuteqarpoq inatsisini malittarisassat imatut atuarneqarsinnaasut inatsit isummertoq suut innuttaasumut iluaqutaassanersut pinngitsoortariaqarmata, innuttaasut namminneq nalunnginnerusarmassuk suut imminnut iluaqtissaanersut.

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. KANUKOKA-p allannguutissatut tunngavilersuutaa aalajangersakkap imarisaanut tunngassuteqanngilaq, aammalu allannguutissatut siunnersuut sammisamut pingaarutilittut isigineqarani. Aalajangersakkamut oqaasertaliunneqartoq OECD-p unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu malittarisassaata oqaasertaanut tulluarsarneqarnissaa siunertaralugu suliarineqarpoq.

Deloitte

§ 16 a-mut siunnersuummut, aktiaatilinnut attartortitsisarnermut tunngasoq. Deloitte-p maluginiarpaa, kalaallit aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisaannut naleqqussarlugu danskit akileraartarnermut inatsisaani § 16 e assileqqissaarlugu suliarineqarsimasoq, aammalu inatsisip oqaasertarpiaanut oqaaseqaatissaqarnatik.

Deloitteli paassisallugu pissusissamisoorsorivaa, Kalaallit Nunaanni akileraartartoq danskit akileraartarnermut ilitsersuutaannit (Inatsisitigut ilitsersuut) qanoq ikiorneqartigisinnaanersoq, saqqummersitami 2017-1 immikkoortoq C.B.3.5.3.3-mi malittarisassap qanoq paasineqarnissaannik takisumik ilitsersuutitaqartoq, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu erseqqissaatit aktianik amerlanernik pigisaqartoq kukkusumik sullinneqarnermi, suliffeqarfiup akiliuttit kortianik atuinermi, assersuutigalugu sulinermut atatillugu angalanermi/ajornartoornermi, namminerisamik akiliuttit korterisap atorsinnaannginnerani aamma pissarsiassanik tigusinermi il.il. qanoq iliussanersoq.

Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni assigiimmik, imaluunniit assigiingajattumik inatsisitigut aalajangersagaqartillugu pingaartumik danskit inatsisinik atuinerat aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaannik nassuaataat atussallugit naleqqutissapput. Danmarkimi SKAT-i ingerlaavartumik Juridisk Vejledningimik (Akileraartarnermut ilitsersuummik taaneqakkajuttartumik) saqqummersitsisarpoq. Juridisk Vejledningi tassaavoq danskit akileraartarnermut oqartussaasuisa Danmarkimi akileraartarnikkut malittarisassat qanoq paasineqarnissaat pillugu nassuaataat. Ilitsersuut danskit akileraartarnikkut oqartussaasuinut pituttuisuovoq, ilitsersuutip imarisai inatsisitigut qaffasinnerusumi inissisimasuni malunnaatilimmik allaanerussuteqanngippata.

Ilitsersuulli kalaallit akileraartarnermut oqartussaasuinut pituttuisuunngilaq, aammalu kalaallit akileraartarnikkut inatsisaata qanoq paasineqarnissaanik inatsisitigut tunngavissaanani. Akileraartarnermut ingerlatsivimmi sulisut ilaatigooriarlutik SKAT-p Juridisk Vejledningia isumassarsiorfigisarpaat, kalaallit akileraartarnermut

malittarisassaasa qanoq paasineqarnissaannik paatsuunganartoqartillugu. Tamanna ilaatigut pissuteqartarpooq Juridisk Vejledningip oqaasertalorsorneqarnera amerlasuutigut suliassaqarfimmut tunngatillugu pitsaasumik pitsaassuseqartarmata, ilaatigut tamanna suliassaqarfuit ataasiakkaat iluini immikkut ilisimasaqartunit allanneqartarnera pissuteqarluni.

Deloitte-p pingaaruteqartutut isigivaa, oqaaseqaatini erseqqissumik allassimassasoq aktianik amerlanerusunik pigisaqartoq unioqqutitsisumik attartortoqarneranik taaneqarsinnaasumik naatsorsuuserinermi paasisaqartoq, aammalu taamaalilluni siunnersuutigineqartut malillugit akileraarusigassaasunik, naatsorsuutinik iluarsiissuteqartitsisinnasoq, attartorneq akissarsiatut imaluunniit iluanaarutitut akiliutigineqartutut aningaasartuutinut allassimalersillugu, tamatumunnga piumasaqaatit malinneqarsimappata, tamanna aktianik amerlanerusunik pigisaqartumut imaluunniit suliffeqarfimmut akileraarutitigut allamik kinguneqartinngikkaluarlugu.

Akileraartarnermut ilitsersuummi qulaani taaneqartumi tamanna ima allassimavoq: "Pissarsiassat suliffeqarfiuteqarnermut inatsisit naapertorlugit sulisumut aktianik amerlanerusunik pigisaqartumut agguagarsiassatut tunniunneqarpata taamaaliornikkut pissarsiassanik akileraarusigassanik agguagarsitisisoqanngilaq. Sulisorisaq amerlanerusunik aktiaatilik taamaalilluni suliffeqarfiuteqarnermut inatsisit naapertorlugit pissarsiassaritinneqartunut akileraartussaatitaanngilaq.

Taamaalilluni sulisorisaq amerlanerusunik aktiaatilik pissarsiassanik imminut agguagarsitippat taanna taamaallaat ataasiartumik attartukkanik akileraaruserneqassaaq. Ataatsimilli piumasaqaatitaqarpoq, suliffeqarfiuteqarnermut inatsisit malillugit pissarsiassanik agguagarsitisisoqarsinnaassasoq aamma suliffeqarfiup pigisanik allanik, aningaasaatinit allaanerusunik, agguagarsitisisarnermut aalajangersakkat nalinginnaasut eqqumaffigissagai.

Tamanna aamma atuuppoq pissarsiassat amerlanerusunik aktiaatilimmut aningaasarsiatut nuunneqarpata."

Deloitte-p ilanngullugu oqaatigaa ilitsersuummi aalajangersagaq iluarsiiniarluni malittarisassaliaasoq, amerlanerusunik aktiaatilimmut marloriaammik akileraarnissap pinngitsoortinnissaanik periarfissiisoq. Deloitte-p Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ilitsersummik immikkut ittumik saqqummiussinissaa naatsorsuutiginngimmagu siunnersuutigaarput aalajangersagaq taanna oqaaseqaatinut ilanngunneqassasoq.

Oqaaseqaat ilaannakortumik akuersaarneqarpoq. Allassimasutut issuarneqartoq ilanngunneqanngilaq, oqaaseqaatilli immikkut ittut itisilerneqarput, ajornartorsiut pitsaanerusumik erseqqissaassutiginiarlugu. Pingaartoq tassaavoq, attartorneq § 16 a malillugu akileraaruserneqarpat § 16 a, tamanna iliuuserineqartut tamarmik

akileraartarnermut atatillugu akileraartarnermut inatsisit malillugit suliarineqarnissaannik tunngaveqassamat.

Deloitte isumaqarpoq, aktiaatilinnut attartorttsinermut malittarisassanik atuutilersitsinissamik ulluliussaq ulloq 1. januar 2017 aarlerinaateqartoq, inatsisitigut illorsorneqarnissaq eqqarsaatigalugu. Deloitte-p paasinninnera naapertorlugu nunami inatsisit tunngavigalugit ingerlatsiviusumi imaattariaqarpoq, innuttaasup ilisimasariaqaraa iliuuserineqartoq qanoq ittoq qanoq kinguneqassanersoq. Amerlanerusunik aktiaatilik ima inissimalersinnaavoq amerlanerusunik aktiaatilik aningaasaleeqataassutnik unioqqutitsilluni attartornissaminik toqqaasoq.

Inatsisisatut siunnersuut akileraartartumut sukkulluunniit naatsorsuutigereersinnaanngisaanik kinguneqartitsissaaq. Akileraartartoq iluarsiiniarluni, inatsisisatut siunnersuummi amerlanerusunik aktiaatilimmut sunniutaasusanik peersiniarluni, iliuuseqarnissaminut periarfissaqassanngilaq. Amerlanerusunik aktiaatilik januarip qaammataani unioqqutitsilluni aktiaatilittut taarsigassarsisimasinnaavoq, aammalu inatsisisatut siunnersuutip suli saqqummiunneqannginnerani utertitsilluni akiliuteqareerluni, taamaalluni akileraartartoq ima inissimalissalluni marloriaammik akileraartussanngorluni, qulaani nassuiardeqartutut iluarseeriarnissamut periarfissaqarani.

Oqaaseqaat akuersaarniarsarineqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq amerlanerusunik aktiaatilinnut aalajangersakkamut tunngatillugu attartorttarnermut ulloq 1. februaari 2017-imiit aallartittumik tunniunneqartunut atuutilersinneqassasoq. Isiginiarneqarpoq inatsisisatut siunnersuut 31. januaari 2017-imiit tusarniaassutigineqassasoq. Aamma isiginiarneqarput unioqqutitsisumik taarsigassarsiaareersut pineqarmata, kiisalu atornerluinermik ammaassisooqannginnissaanik pisariaqartitsineq.

Siunnersuutigineqartoq § 76, imm. 2, Deloitte-p annertuutut isigivaa, aammalu suliassartaanut kiisalu inatsisinut tunngasortaanut arlalitsigut paasitinneqarnissaq pisariaqartillugu.

Malugeqquneqassaaq siunnersuutigineqartoq § 76, imm. 2, allanngortinneqarmat § 76, imm. 4-nngortillugu. Allannguuut atortutigut pingaaruteqanngilaq. Allanngortitsineq pissuteqarpoq imm. 2-tut inissiineq iluarsiisariaqalernernik arlalinnik pisariaqartitsinermik kinguneqarsimassagaluaromat, inatsimmi arlalitsigut inatsisip atuuttup 76, imm. 2-3-anut innersuussuteqarmat. Aammattaq aalajangersakkap imarisaa imm. 4-tut inississallugu tulluarnerummat, aalajangersakkap sannaa pissutigalugu.

Deloitte isumaqarpoq, allannguuut annertuujusoq, taamaallilunilu kiap unerartitsisussaatitaaneranik erseqqissaataanera, oqaaseqaatini taaneqartutut, pineqanngitsoq.

Deloitte-p ajornartorsiutip annertussusia apeqquserpaa. Deloitte-p siunnersuutigivaa, malittarisassatut siunnersummut tunngatillugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ilitsersuutinik tuluttoortunik, suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut atugassanik, suliaqassasoq. Taanna suliffeqarfiit nunanit allaneersut malittarisassanik eqqortitsinissaannut ikiutaassaaq.

Deloitte-p ulluinnarni suliffeqarfinnik taakkuninnga sullissinermini misigisimanngilaa suliffeqarfiit nunanit allaneersut, sulisussanik attartortitsisartut, suliffeqarfinnut aalajangersimasunik ingerlatsiveqarfiusunut sanilliullugit malittarisassanik paasinninnissaminnik aamma eqqortitsinissaminnik ajornakusoortitsinerusut. Taamaattumik pisusissamisoortutut isigaarput, inissaminiissasoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiiup saqqummiunneqartut kisitsisitigut takussutissanik tunngavilersussagai, pisariaqartitsinerpiavimmut tunngavissaasinnaasumik, aammalu malittarisassanut ukununnga annertuunut taarsiullugu pitsaanerusunik allanik nassaarniarsinnaanissamut qulaajaaviusinnaasumik.

Suliassaqarfiup iluani kisitsisitigut takussutissanik pigisaqartoqanngilaq, aamma suliffeqarfiit nunanit allaneersut akileraarutinik unerartitsisimannginnerisa annertussusiat uppernarsarniassallugu ajornakusuussaaq. Qanittukkut pisumik assersuutissaqarpoq, sanaartornerup iluani sulisunik attartortitsinermut atatillugu akileraarutinik A-nik unerartitsinnnginnerup kingunerisaanik akileraarutinik akiliisimannginneq aningaasat millioninik amerlassusillit pineqarlutik.

Qaqugukkut sulisumik atukkiussisoqarneranik naliliinermi piumasaqaatit nunani tamalaani, OECD-p suliassaqarfiup iluani isumaqatigiissusiornermut periaasissatut aamma innersuussutai aallaavigalugit, atorneqartut pingaartinneqarput. Aaqqissuussineq Danmarkimi aamma atorneqartoq pineqarpoq.

Erseqqissarneqassaaq sulisussamik attartortitsinermi Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmi atorfinititsitaaneq (atorfinititsitaanermut tunngasut) ilanngunneqanngimmat, imaluunniit suliffeqarfiup nunanit allaneersup kalaallit suliffeqarfiutaannik immikkut suliassaqartitsineranut tunnganngimmat, assersuutigalugu suliffeqarfiup ataani sanaartortutut il.il. Sulisussamik attartortitsinermi ilanngunneqarput inuit suliffeqarfimmit nunanit allaneersumit kalaallit suliffeqarfiutaannut attartortinneqartut, sulisut attartortinneqartut suliassanik kalaallit suliffeqarfiutaasa suliassaasa ilaannik suliaqartinneqartut, aamma kalaallit suliffeqarfiutaata suliassap suliarineqarnissaa il.il. akisussaaffigalugu.

Malittarisassatut siunnersuutigineqartukkut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiiup akileraarutinik A-nik il.il. nakkutilliinissamik akisussaaffia kalaallip suliffeqarfiutaanut, sulisussamik attartornissamik isumaqatigiissuteqartumut, nuunneqarpoq, kisiannili

pisinnaatitaaffinnik aamma iliuuserisinnaasanik nuussisoqarani, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup paasissutissat il.il. tiguneqartut eqqortuunerinik atorsinnaasaasa assinginik.

Kalaallit suliffeqarfiutaata nunanit allaneersumik suliffeqarfimmik isumaqatigiissusiorneq nassuaasiornermut kisiat atortussarissavaa, kalaallit suliffeqarfiutaata suut pissarsiarissanerai aamma kalaallit suliffeqarfiutaat sutigut nakkutilliisinnaallunilu nakkutilliisuussanersoq pillugu. Taamaattumik paatsuugassaanngilluinnartuussaaq kingusinnerusukkut nakkutilliinermik suliaqartoqassagaluarpat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup atortussat suut atorsinnaassanerai ilisimassallugu, taamaaliornikkut kalaallit suliffeqarfiutaata nunanit allaneersumik suliffeqarfimmik isumaqatigiissusiornermini tamanna ilanggussinnaaniassammagu. Allattugaat tamakkiisoq taamaattoq inatsisinut ilanggunneqanngippat kalaallit suliffeqarfiutaat pisumut iluarsineqarsinnaanngitsumut inississaaq, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutiginnittussaatitaanermik eququutsitsisinnaanani, aammalu ilutigitillugu suliffeqarfimmut nunanit allaneersumut tunngatillugu iliuuseqarnissaminut pisussaaffeqarnani.

Aarlerinaat, aammalu taamaalilluni aningaasartuutit tassunga ilaasussat kalaallit suliffeqarfiutaannut tunniunneqartut inatsisisstatut siunnersuutip oqaaseqaatitaani ersersinneqanngillat.

Oqaaseqaat ilaannakortumik akuersaarneqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkap atuutilersinnejarnissa ukiuumik ataatsimik 1. januar 2018-i pisussanngorlugu kinguartinneqassasoq. Siunertaavoq inatsisisstatut siunnersuummi kinguneqaataasussat kalaallit suliffeqarfiutaasa il.il. suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut isumaqatigiissusiornerminnut tunngatillugu ilanggussinissaannik periarfissinneqarnissaat.

Malugeqquneqassaarli inatsisisstatut siunnersuutip allangortimmagu sulisussanik attartortitsineq pineqartillugu kina unerartitsisussaatitaanersoq. Inatsisisstatut siunnersuut tunngaviusumik ullumikkornit akileraarnerunissamik kinguneqartussaassanngilaq, suliffeqarfik nunanit allaneersoq paasissutissanik pisariaqartinneqartunik tunniussinngitsoorsimanngippat, imaluunniit Kalaallit Nunaannut akileraarutinik A-nik akiliinngitsoorsimanngippat.

Sulisitsisut kalaallit ullumikkut akileraarutinik A-nik sulisorisaminnut unerartitsisussaapput. Pisussaaffik sulisunik attartorneq ilanggullugu ilaneqarmat suliffeqarfiiit allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerulererannik kinguneqassaaq. Pisuni amerlanerpaani pineqartoq tassaassaaq suleriaatsit ilisimalluarneqareersut aammalu atorneqareersut, tassami sulisussatut attartorneqartoq akileraartarnermut tunngatillugu nammineq sulisorisatut pineqassammat.

Suliffeqarfiiit unerartitsisussaatitaasut paasissutissat suleqatigisaminnit nunanit allaneersunit pissarsiatik atussavaat, akileraarutinik A-nik unerartitsinissamut nalinginnaasumik

pisariaqartinneqartut. Tamanna aalajangersakkamut immikkut oqaaseqaatini erseqqissarniarneqarsimavoq.

Nunatsinni Advokatit, Grønlandske Advokater (NA)

NA isumaqarpoq siunnersuut § 76, imm. 2 annertuujusoq, kalaallit suliffeqarfiutaannut annertuumik artukkiisussaq, akileraarutinik A-nik unerartitsinissaq siunertaralugu taakku sulisut pineqartut pillugit paassisutissanik pissarsiniartassappata.

NA isumaqarpoq, kalaallit suliffeqarfiutaat akileraarutinik A-nik amigartunik aamma equnngitsunik tunngaveqartumik unerartitsinissaat annertuumik aarlerinaateqassasoq. Naammaginanngilaq pisumi taamaattumi kalaallit suliffeqarfiutaasa paassisutissat suleqatigisaminnit pissarsiamik eqqortuunngeratarsinnaanerinut aamma tamakkiisuunngeratarsinnaanerinut aarlerinaat tigussappassuk.

NA isumaqarpoq, siunnersuut akileraartarnermut oqartussaasut oqartussaasut suliassaannik kalaallit suliffeqarfiutaannut inissiinerannik takussutissaasoq, kalaallilli suliffeqarfiutaat akileraarutinik A-nik unerartitsinissamut malittarisassanik atuutsitsinissamik atortussanik pisariaqartinneqartunik aamma pisinnaatitaaffinnik pigisaqaratik, imaluunniit paassisutissat eqqortuunerinik nakkutilliisinnaanatik.

Deloitte-p pineqartoq pillugu tusarniaanermi akissutaanut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

NA-p oqariartuitigaa, kalaallit suliffeqarfiutaasa pisunik malittarisassaliussisinnaaneranut periarfissaq tassatuaasoq suliffeqarfimmik nunanit allaneersumik isumaqatigiissut aqutigalugu. Pisumi suliffeqarfiup nunanit allaneersup paassisutissanik tunniussinissamik isumaqatigiisummik eqqortitsinnginnerani "kingunerisassaq" naggataatigut tassaassaaq suleqatigiinnermik unitsitsineq, tamannalu kalaallit suliffeqarfiutaanit piumaneqarnavianngilaq, sulisussanik amigaateqarneq pissutigalugu. Tamatuma saniatigut kalaallit suliffeqarfiutaat akileraarutinik A-nik akiliisussanngortitaassaaq, taamaalillunilu aamma paassisutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsiniarnissamik aamma paassisutissat taakku eqqortuunerinik suliassamik tigusisariaqalersinnaallutik. Tamanna naammaginanngilaq.

NA isumaqarpoq, Akileraartarnermut oqartussaqarfiup suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut tunngatillugu unerartitsisussaatitaanermik malittarisassat atortinneqarnissaat ajornakusoortikkaluarpaguluunniit tamanna kalaallit suliffeqarfiinut, suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik suleqateqartunut, aningaasatigut artukkiinissamut tunngavilersugaalluanngitsuusoq. Pisumi taamaattumi Akileraartarnermut oqartussaqarfik akileraartarnermut inatsit malillugu pisinnaatitaaffitik atorlugit malittarisassat eqqortinneqarnissaat qulakkeerniartariaqarpaat, aammalu tamatumunnga atatillugu kalaallit

suliffeqarfiutaat paasissutissanik tapersiuteqassappata taava tamanna sulisunik attartortitsinermut atatillugu suleqatigisamik attaveqarfingeqarsinnaasutut paasissutissaartaaannut killilerneqartariaqarpoq, taamaaliornikkut Akileraartarnermut oqartussaasut suliffeqarfiit nunanit allaneersut kinaassusersisinniaaniassammatigit.

Malugeqquneqassaaq, siunnersuut saqqummiunneqanngimmat malittarisassat atuuttut atuutitinneqarnissaat akileraartarnermut oqartussaqaqarfimmit ajornakusoortinneqarnera pissutigalugu, kisiannili pissutigalugu malittarisassat maanna atuuttut suliffeqarfiit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni unerartitsisussaatitaanermink eqqortitsinnginnissaasa peratarsinnaanerat pisinnaammat, aamma assersuutigalugu akileraarutinik A-nik Kalaallit Nunanni unerartitsinatillu akiliinngitsoorsinnaanerat. Pisoq taamaattoq inuiaqatigiinnut nalinginnaasumik akuersaarneqarsinnaanngitsutut isigisariaqarpoq, aammali pingaarnertut kalaallit suliffeqarfiutaannut unammillertunut aamma sulisartunut kalaallinut, unammilleqatigiinnikkut atugassarititaasut assigiinnginnerat pissutigalugu piumaneqanngeratarsinnaasut. Nunani allani suliassaqaqarfimmi tamatumani malittarisassanik sukaterineq pingaartillugu aallunneqarnikuovoq, ernummatigineqartorujussuunikuummat sulisartunik atukkiussisarnerup akikinnerusumik akissaasersuinerterik kinguneqarsinnaanera.

NA allannguutissatut siunnersuutinut allanut tunngatillugu allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sulisitsisut (GE)

Siunnersuutigineqartumi § 76, imm. 2 GE-mit attanneqarsinnaanngitsutut isumaqarfingeqarpoq, kalaallit suliffeqarfiutaata suliffeqarfimmut nunanit allameersumut niuernikkut atassuteqarnermini ajornerpaamik pisoqarnerani suliffeqarfiup nunanit allaneersup akileraarutinut A-nut unerartitassai tamakkerlugit akiliuteqarnissaminik neriorsuitinneqarnissaa, upternarsarneqarsinnaapput akissarsiassanik qanoq amerlatigisut sulisorisamut tuttussaanersut upternarsarneqarsinnaapput, tak. aalajangersakkamut oqaaseqaatit.

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Inatsisikkut kalaallit suliffeqarfiutaat sulisussanik attartorsimasoq unerartitsisussaatitaassaaq. Sulisussat attartorneqartut akissarsiaasa qanoq amerlatiginerat suliffeqarfimmit ilisimaneqanngitsillugu akissarsiat tamakkerlugit tunngavigineqartariaqarput, paasissutissanik allanik pigisaqartoqanngimmat. Suliffeqarfilli akissarsiat il.il. tunniunneqartut upternarsarnerisigut A-nik akileraarutissaviit kisiisa unerartillugillu akiliutigisinnaavai.

Aalajangersakkap imm. 2-ani pisussaatitaannginnej kalaallit oqartussaqaqarfisa akileraarutinik A-nik unerartitsinissamik illugiilluni isumaqatigiissuteqarnerannik ilutigitillugu tunngavilersuuteqartoqarpat, tunngavilersuut taanna GE-p naliliinera naapertorlugu kukkusuuvoq, imaluunniit imminut assortorluni.

Kalaallit Nunaat ullumikkut unerartitsinissamik taamaattumik Danmarkimik illugiilluni isumaqatigiissuteqarpoq, nunanilli allanik isumaqatigiissuteqarani. Aalajangersagassatut siunnersuummi malittarisassaq pingaardeq sumi illugiilluni pisussaaffimmik taamaattumik isumaqatigiissuteqartoqannginneranut tunngavoq.

GE isumaqarpoq, kalaallit suliffeqarfutaata suliffeqarfimmik nunanit allameersumik isumaqatigiissuteqarnerminik kalaallit akileraartarnikkut oqartussaasuinut ilisimatitsisimatillugu, taava isumalluutinut aamma niuernermut eqqarsaatigalugit kalaallit suliffeqarfutaasa unerartitsinissamik pisussaaffilernissaat tunngavissaqanngitsoq.

Kalaallit suliffeqarfutaat sulisussanik attartorneq pillugu isumaqatigiissuteqarnerminnik akileraartnermut oqartussaqaqfimmut nalunaarutiginnissallutik ullumikkut pisussaaffeqanngillat. Aaqqiissut taamaattoq aammattaaq unammilligassanik, unerartitsisussaatitaanermik, nalunaarutiginnittussaatitaanermik aamma sulisorisat attartukkat akileraarutissaannik A-nik akiliuteqarnermut ullumikkut qulakkeerinneqataasunut aaqqiissutaassanngilaq.

GE-p uparuarpaa, sulisussanik attartornermut isumaqatigiissutit imarisaat assigiinngissinnaammata, aamma isumaqatigiissutit sulisussamut attartorneqartumut akissarsiaritinneqartussat suliffeqarfifiup nunanit allaneersup aamma sulisussatut attartorneqartup akornanni isumaqatigiissutigineqartarmata, suliffeqarfik nunanit allaneersoq taannaassaaq unerartitsisussaatitaasussaqq.

Suliffiup iluani isumaqatigiissut taamaattoq pillugu suliffeqarfifiup nunanit allaneersup kalaallit suliffeqarfutaannut ilisimatitsissutigissallugu pisussaaffeqanngilaq.

Oqaaseqaait allannortitsinissamik pissutissaqalersitsinngillat. Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagassatut siunnersuummi kalaallit suliffeqarfutaata paassisutissat taamaattut isumaqatigiissuteqarfiusumit pissarsiarinissaat pisariaqartissavaa, sulisussatut attartorneqartunut akileraarutinik A-nik unerartitsinissaq suliarisinnaajumallugu.

Pisuni taamaattorpiani, "aaqqiisummik atorluarsinnaasumik, nunat akunnerminni namminneq sinnerlutik isertitanik A-nik unerartitsisinnaanerannik" pisinnaatitaannginnermi taaneqartup assinganik aaqqiissutissaqannginneranik amigaateqarneq tunngavissaqarpoq, suliffeqarfik nunanit allaneersoq tassaassasoq unerartitsisuusussaqq – tamanna ingasagisassaanngitsutut naammaginartutullu isigalugu.

Tamatumannga akisussaaffik kalaallip suliffeqarfutaanut tunniunneqassanngilaq.

Malugeqquneqaqqissaaq, Kalaallit Nunaat taamaallaat Danmarkimik illugiilluni akileraarutinik A-nik unerartitsinissamik isumaqatigiissuteqarmat. Pisuni arlalinni takuneqartarpoq sulisussanik attartortitanik Danmarkip saniatigut nunanit allaneersunik

atuisarneq. Tamanna inatsimmik sukaterinissamik pisariaqalersitsivoq, akileraarutinik A-nik akiliinngitsoortoqarsinnaanera annikinnerulersinniarlugu.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Siunnersuutaavoq aktiateqarluni aamma piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni aqutsisoqarpata, imaluunniit ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanniittutut nalunaarsorneqarsimappat Kalaallit Nunaanniittutut isigineqassasut.

Nunami maani aqutsisoqarneranik aalajangiineq ingerlatseqatigiiffimmi aalajangiisarnernut atatillugu pissusiviusunik naliliinermik tunngaveqassaaq. Ingerlatseqatigiiffimmik ulluinnarni aqutsisut pillugit aalajangiinerit naliliinermi tassani pingarnerpaatinneqassapput.

Taamaammat ingerlatseqatigiiffik nunami maani pisortatigut aqutsisoqaruni, ingerlatseqatigiiffiulluunniit aqunneqarfia pingarneq maaniippat Kalaallit Nunaanniittutut isigineqarnerusassaaq.

Siulersuisut ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni aqutsisorippagit, taava siulersuisut sumiiffiat ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanniittuuneranik naliliinissami pingaruteqarluinnassaaq.

Aalajangiinerit ataatsimeersuarnerni aalajangiinerusartut ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanniittutut nalilerneqarsinnaaneranut aalajangiisuunngillat. Taamaammat aktiaateqarnerinnaq naliliinermi aalajangiisuunavianngilaq. Aktiaatilik ingerlatseqatigiiffimmik aqutsisuiuppat, taava nuna aktiaatillip najugaa ingerlatseqatigiiffiup nunami maani aqutsisoqarneranik naliliinissami ilangunneqarsinnaavoq.

Nr. 2-mut

Siunnersuutaavoq § 1, imm. 4-kkut erseqqissarneqassasoq inuit Namminersorlutik Oqartussanit naalagaaffiup avatani sulisussatut il.il. aallartinneqartut tamakkiisumik akileraartussaatitaasut. Aalajangersakkap siunertaa pingarneq tassaavoq inuit, Wienimi isumaqatigiissut nunalluunniit tamat isumaqatigiissutaat allat naapertorlugit nunami najorallakkaminni akileraarutinik akiliisussaatitaanngitsut akileraartinneqarnissaannik qulakkeerinissaq. Aalajangersakkami pineqarput Namminersorlutik Oqartussanit, nunatsinni kommuninit aamma suliffeqarfinit il.il. aallartinneqartut. Aalajangersagaq malillugu akileraartussaatitaajumalluni pingaruteqarpoq inuk suliffeqarfimmit aalajangersakkami ilangunneqartumit aallartitaanissaat, aammattaaq aallartitat nunami aallartitatut suliffigisaminni akilaartussaatitaannginnissaat.

Aallartitat assersuutigalugu tassaapput naalagaaffiup aallartitai. Aammattaaq allaffissornikkut teknikkikkullu sulisorisat il.il., aallartitaqarfimmut attuumassuteqartut ilaatinneqarsinnaapput.

Aamma akileraartussaatitaapput aappaasut aamma meeqqat 18-it inorlugit ukiullit aallaqataasut. Inuilli taakku naalagaaffimmut takornartamut akileraartussaatitaagunik tamakkiisumik akileraartussaatitaassanngillat. Aappaasut meeqqallu aallaqataasut Wienimi isumaqtigiissut naapertorlugu nunami allartinneqarfimmink tunngaviusumik akileraartussaatitaassanngillat.

Inuit danskisut innuttaassuseqartut, piffissamilu atorfinitaaffimminni nunami allami najuga-qareersut, aammalu soorlu nunami najukkaminni Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiani atorfinit-tut aalajangersagaq naapertorlugu akileraartussaatitaalissanngillat, pineqartut nalinginnaasumik nunami najugaqarfimmink akileraartussaatitaariissammata.

Nr. 3-mut

Siunnersuutaavoq § 2, imm. 1, nr. 15-ip oqaasertaa erseqqissarlugu aalajangerneqassasoq pigisamik aalaakkaasumik tunisaqarnikkut isertitat pigisamit aalaakkaasumit isertitanut ilaassasut.

Nr. 4-mut

§ 3, imm. 1, nr. 9-tut siunnersuutigineqartup siunertaraa Kalaallit Nunaata atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngorernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiuteqartoqartillugu ikiuinissaq pillugu isumaqtigiissut naapertorlugu pisussaaffiisa akileraartarnermi inatsisinut ilanngunneqarnissaat.

Inuit naalagaaffimmit isumaqtigiissuteqaqataasumit Kalaallit Nunaannut ikiuukkiartortillugit aallartitaasut aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu akileraartinneqas-sanngillat. Kisianni inuup inatsimmi § 1, imm. 1, nr. 1-2 naapertorlugit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaatitaareeruni, Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaanini attatiinnassavaa.

Nr. 5-imut

§ 16 a-kkut siunnersuutaavoq aktianik amerlanernik peqartut il.il. ingerlatseqatigiiffiutiminnt taarsigassarsisinneqartut, qularnaveeqqusifiiffigineqartut imaluunniit akiliunneqartut il.il. akile-raartinneqassasut. Tamanna pissaaq akileraartarnermi inatsisini maleruagassat nalinginnaasut malillugit akissarsiatut iluanaarutisiatulluunniit akileraarusiinikkut. Kisianni aktiaatilik il.il. § 16 a naapertorlugu akileraartinneqassappat, aktiaatilik il.il. aamma ingerlatseqatigiiffik taarsigassarsisitsisoq, § 86, imm. 3-mi, aalajangiisuusutut oqartussaanermut tunngasumi pineqartoq imminnut attuumassuteqassapput. Siunnersuutip kingunerissavaa aktiaatillip taarsigassarsiaasa piffissami tunniunneqarfimmink akileraaruserneqareernissaat.

Taarsigassarsisoq aktiaatillip aalajangiisuusutut oqartussaasup, aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 86, imm. 3-mut innersuussineq naapertorlugu qanitarippagu – soorlu

aapparippagu – taava siunnersuut naapertorlugu taamatulli akileraartitsisoqassaaq, tassa taarsigassarsisoq ingerlatseqatigiiffimmit aningaasanik utertinneqartussaanngitsunik tunineqartutut isigalugu. Qanigisaasoq nammineerluni aktiaateqanngippat il.il. aki-leraarusiineq § 16 a naapertorlugu pisinnaavoq, taarsigassarsisitsineq aktianik amerlanernik peqartup peqqusineratigut pisimappat, ingerlatseqatigiiffiummi taarsigassarsisitsinera aktianik amerlanernik peqartup aningaasaqarneranik sunniisimasutut isigineqassammat.

Aningaasat tunniunneqartut akissarsiatut iluanaarutisiatulluunniit akileraaruserneqassanersut akileraartarnermi inatsisit nalinginnaasut naapertorlugit aalajangerneqassaaq. Aktiaatilik il.il. sulisorineqarpat aningaasat tiguneqarsimasut aktiaatillip il.il. nammineerluni sulinermini akis-sarsiassaanut naapertuunnersut nalilerneqassaaq. Taamaanngippat aningaasat tiguneqarsimasut iluanaarutisiatut isigineqassapput. Immikkoortinneralli pingaaruteqarujussuanngilaq, akis-sarsiammi iluanaarutisiallu tigusisumut assigiimmik akileraaruserneqartarmata. Akissarsiat iluanaarutisiallu ingerlatseqatigiiffiup aningaasartuutigai ilanngaatigineqarsinnaasut.

Taarsigassarsiat § 16 a-mi aalajangersakkatut siunnersuummi pineqartunut ilaappata akile-raartarnermut tunngasutigut tamatigut tunngavagineqassaaq tamanna taarsigassarsisitsumit taarsigassarsisumilluunniit taarsigassarsinertut isigineqanngitsoq. Tassa imaappoq taarsigas-sarsisup ernianut aningaasartuutit aningaasarsiaminit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatigi-sinnaassanngilai.

Aamma taarsigassarsiat ingerlatseqatigiiffimmut utertinneqartussaanngitsutut tigusatut isigineqarnerisa kingunerissavaa, akileraarutinik A-nik imaluunniit iluanaarutisianit akileraarutinik unerartitsinissaq pillugu maleruagassat atuuttut, aamma akissarsianik iluanaarutisianillu tunniussineq il.il. pillugit Akileraaruseriffimmut nalunaaruteqarnissaq pillugu maleruagassat malinnejqarnissaat.

Naak aktiaatillip unioqqutitsilluni taarsigassarsiai inatsisit nalinginnaasut malillugit utertinne-qartussagaluartut, unioqqutitsilluni taarsigassarsianik utertitsisoqarpat taarsigassarsiat aktia-tilimmut akileraaruteqaataasimanerat suliareqqinnejqassanngilaq. Tamatuma akissarsiat ilua-naarutisialluunniit akileraaruserneqarnerannik atorunnaarsitsisoqarsinnaannginnera assigaa. Assinganik tunngaviusumik akileraarusiinissamik nutaamik pilersitsissanngilaq, pingaarnertut aktiaatilik § 16 a naapertorlugu taarsigassarsiaminik akileraarutinut akiliisitaasimappat, kingorna suliffeqarfiup taarsigassarsiat isumakkeerinnissutigisimappagit imaluunniit suliffeqarfiup amerlanerusunik aktiaalimmut pissarsiassat utertippagit.

Allatut aalajangiisoqarnissaa akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaani § 50 naapertorlugu pisinnaavoq, aalajangersakkami piumasaqaataasut eqquutsinneqarpata. Inuinnartut iliuuserisimasat kingusinnerusukkut allanngortillugit aningaasarsianit akileraaruti-nik angissusiliinermut sunniutilimmik aalajangiiffigineqarnissaat aalajangersakkap periarfis-sippaa.

Aalajangersakkami pineqanngillat ingerlatseqatigiiffinnit taarsigassarsiat niuernermi nalinginnaasumik atugassarititaasut malillugit taarsigassarsiaritinneqartut. Taarsigassarsiat soorlu akiliussigallarnermut kontomi nalunaarsorneqarsimanertik pissutigiinnarlugu nalinginnaasuunngillat. Taarsigassarsiat ataasiakkaat tamarmik immikkut naliliiffingeqassapput. Taarsigassarsiat piffissap sivikitsup iluani, soorlu qaammatini 3-6-ini akilerneqarnerat, kiisalu taarsigassarsinermut pisussaasut, soorlu sulinermut atatillugu angalanermut atatillugu akiliussineq imaluunniit nioqqutissanik pisinermut atatillugu il.il. pineqarpata ilaatigut tamakku. Taarsigassarsiat taarsiissuteqanngitsut, t.i. taarsigassarsiat il.il., taamaallaat § 16 a naapertorlugu akileraaruserneqassanngillat, aningaaserivimmit nalinginnaasumik taarsigassarsiaasimappata imaluunniit piginneqataassuseqarluni imaluunniit aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsimmut naapertuuttumik taarsigassarsiarineqarsimappata.

Siunnersuummittaaq pineqanngillat aningaaserivinnit taarsigassarsiat. Taamaalilluni aktiaatilik aningaaserivimmi aktiaateqarnermigut aalajangiisuusumik inissisimasoq aalajangersakkamut ilaatinneqarnani aningaaserivimmi tassani nalinginnaasumik taarsigassarsisinnaavoq.

Kiisalu aalajangersakkami pineqanngillat aktianik amerlanernik peqartut il.il. unioqqutitsinerunngitsumik taarsigassarsiaat, Aktiateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnera pillugu peqqussut aamma Piginneqataassuseqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnera pillugu peqqussut naapertorlugin periarfissarineqartut.

§ 16 a, imm. 2-mut

Aalajangersagaq marloriaammik akileraartinneqarnissap pinngitsoortinnissaanik siunertaqarpoq, taamaassagaluararmammi taarsigassarsiat § 16 a-mi siunnersuutigineqartutuut akileraaruserneqartut utertillugit akilerneqarpata. Taamaattoqartillugu taarsigassarsianik utertitsineq aki-leraartarneq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffimmut tapiissutitut isigineqassaaq.

Taamaammat imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq taarsigassarsiat imm. 1 naapertorlugu akile-raaruserneqartut suliffeqarfiup taarsigassarsisumit isertitaasut isigalugit akileraaruserneqasanngitsut.

Nr. 6-imut

Aalajangersagaq soraernerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik maanaannaq atorunnaartsinermi akileraarusiisarnermut tunngasuuvooq.

§ 46, imm. 7-ikkut siunnersuutaavoq maanaannaq atorunnaarsitsinermi, soraernerussutisiaqarnissamut inuunermulluunniit sillimmasiinermik aaqqissuussinermut imaluunniit soraernerussutisiaqarnissaq siunertalarugu ileqqaakkanut piffissami qaammatinit 23-nit sivisunerusumi akiliuteqartoqarsimangippat akileraarummik akiliisitsisoqassanngitsoq. Piumasa-

qaataavorli aaqqissuussinerup ileeqqaakkalluunniit piffissami atorunnaarsitsiviusumi nalinga 10.000 kr.-init minnerussasoq. Aningaasanik taakkuninnga tunniussinerit tigusisussamut aki-leraaruteqaataassapput, akileraarutinillu A-nik unerartitsiffigineqassallutik.

Nr. 7-imut

§ 69 a-kkut siunnersuutaavoq unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassamik nunat tamat atugaannik, akileraaruseriffiup atorsinnaasaanik atuutilersitsisoqassasoq.

Akileraartussaatitaasut marloriaammik akileraarnissaq pinngitsoorniarlugu isumaqatigiissum-mik iluaqutiginninnissaraluat atorunnaassaaq, pissutsit pisullu soqtiginaatillit tamaasa eqqar-saatigalugit aalajangerneqarsinnaasorinarpat iluaqutiginninniarneq, aaqqissuussinerni suni-luunniit imaluunniit nuussinerni suniluunniit toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit iluaqutiginninnermik kinguneqartoq siunertat pingarnerit ilagigaat, aatsaalli pisut taakku apeqquaatillugit iluaqutiginninnissamik akuerineqarnissap, isumaqatigiissummi aalajanger-sakkap pineqartup imarisaanut siunertaanullu naapertuuttuunera uppernarsarneqarnngippat.

Pissutsit pisullu soqtiginaatillit tamaasa eqqarsaatigalugit iluaqutiginninniarnerup, aaqqis-suussinerni suniluunniit imaluunniit nuussinerni suniluunniit toqqaannartumik toqqaannan-ngitsumilluunniit iluaqutiginninnermik kinguneqartup siunertanut pingarnernut ilaasimanera-ta aalajangerneqarnissaa akileraaruseriffiup isumagisassaraa. Taamaassorineqarpat iluaquti-ginninnissamik akuerineqarnissap, isumaqatigiissummi aalajangersakkap pineqartup imarisa-anut siunertaanullu naapertuuttuunerata uppernarsarneqarnissaa akileraartussaatitaasup isuma-gisassaraa.

”Iluaqutiginninnerit” taaneqartut tassaapput isumaqatigiissut naapertorlugu iluaquitissat, soor-lu akileraarutinik akiliisussaatitaannginneq, akileraarutinik akiliinissamik kinguartitsinissaq imaluunniit ajunngitsorsiat allat.

Oqaatsit ”aaqqissuussinerni suniluunniit imaluunniit nuussinerni suniluunniit” assigiinngitsor-passuarnut sammitinneqassaaq, pineqarpullu isumaqatigiissutit, paaseqatigiissutit, aaqqissuus-sinerit, nuussineq qasseeriarluniluunniit nuussinerit, apeqquaatinnagu taakku tunngavissaqr-tinneqarnersut tunngavissaqartinneqannginnersulluunniit. Pingaartumik pineqarput aningaa-sarsianik, pigisanik aningaasarsiaqarnissamulluunniit piginnaatitaanermik pilersitsinerit, tun-niussinerit, pissarsinerit nuussinerilluunniit suulluunniit. Oqaatsinissaaq pineqarput aallartsi-nissamik piginnaanngorsarnissamillu aaqqissuussinerit.

Aaqqissuussinerup imaluunniit nuussinerup isumaqatigiissummik iluaqutiginninniarnermut atorneqarsimamaneranik naliliinissami pissutsit pisullu soqtiginaatillit tamaasa akileraartarner-mi oqartussaasut ataatsimut eqqarsaatigissalugit isumagisassaraat. Nuussinerup isumaqatigiis-summik iluaqutiginninniarnermut pingaarnertut siunertaasimamaneranik naliliinissami ilaatigut pingaartillugu isiginiarneqassaaq nuussineq imaluunniit aaqqissuussineq aningaasarsiorner-mik siunertaqavilluni pisimanersoq.

Unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassaq marloriaammik akileraannginnissamik isumaqatigiissutinut atuuppoq, apeqqaatinnagu isumaqatigiissutit qanga atortuulersinneqarsimanersut, tassa imaappoq aamma isumaqatigiissutinut atuutereersunut.

Nr. 8-mut

Aalajangersakkatut siunnersuutip kingunerissavaa soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuus-sinernit inuunermulluunniit sillimmasiissutinut aningaasartakitsunit, § 46, imm. 7-itut siunner-suutaasoq naapertorlugu maanaannaq tunniunneqartut pissarsisumut aningaasarsiatut A-tut isigineqarnissaat. Aalajangersagaq § 46, imm. 7 naapertorlugu tunniunneqartut taakku maa-naannaq atorunnaarsinneqarneranni, § 46, imm. 1-2 naapertorlugit akileraaruserneqartussaan-ngerannut attuumassuteqarpoq.

Nr. 9-mut

Allannguutissatut siunnersuutaasoq naqqiissutaavoq, siunnersuutigineqartup § 76, imm. 4-p kingunerisaanik massakkumut § 76, imm. 4-raasoq imm. 5-nngortinneqarluni.

Nr. 10-mut

§ 76, imm. 4-tut siunnersuutaasumi aalajangersarneqarpoq sulisunik nunanit allaneersunik atukkinneqarnermi kikkut unerartitsisussaatitaanersut. Sulisunik atukkiussisoq Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngippat aalajangersimasumilluunniit ingerlatsiveqanngippat sulisunik atukkinneqarnissamik isumaqatigiissuteqarnermi akileraarutinik A-nik unerartitsisussaq tassaavoq suliffeqarfik Kalaallit Nunanni angerlarsimaffeqartoq aalajangersimasumilluunniit ingerlatsiveqartoq.

Sulisunik atukkiussineq pillugu maleruagassat naapertorlugit akileraarusiinissami piumasa-qaataavoq sulinerup Kalaallit Nunaanni pisimanissaa.

Sulisunik atukkiussineq pillugu maleruagassaq suliaqarfinnut tamanut atuuppoq. Aalajangersagaq ilaatigut suliffeqarfissuup ataatsip iluani sulisunik atukkiussinermi atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq atuutissanngilaq sulisitsisoq nunamit allameersoq sulisussanik atukkiussisoq nunami maani aalajangersimasumik ingerlatsiveqarpat.

Aalajangersagaq atuutissanngilaq suliffeqarfik nunatsinneersoq, nunani allani suliffeqarfim-mik inummit ataatsimit pigineqartumik ataatsimik arlaqartunilluunniit suliaqartitsippat, taa-mattoqartillugumi sulisoq tassaanngimmat sulisitsisoq nunamit allameersoq. Taamaattoqartillugu sulisoq atorfekartitaalluni imaluunniit namminersorluni inuussutissarsiummik ingerla-taqartumi, immaqalu Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik ingerlatsiveqartumi akissarsior-tutut sulisuusinnaavoq.

Sulisunik atukkiussinermik naliliineq

Sulisunik aalajangersagaq naapertorlugu atukkiussineruneranik aalajangiinissaq akileraartarnermi periaatsit malillugit pissaaq, matumani aamma eqqarsaatigineqassalluni sullissinerit sulifeqarfimmut Kalaallit Nunaanneersumut sullississutigineqartut kimerpiaq sulisitsisuuffigineqarnersut.

Sulisup pineqartup suliffeqarfimmi Kalaallit Nunaanneersumi akissarsiortutut sulisuuneranik imaluunniit suliffeqarfik namminersortoq nunami allameersoq sinnerlugu suliamik suliaqarneranik naliliineq aalajangiisuuussaaq. Suliffeqarfik nunamit allameersoq nammineq akilikaminik akisussaaffigisaminillu suliffeqarfimmut Kalaallit Nunaanniittumut sullissippat taman-na sulisunik atukkiussinertut isigineqassanngilaq.

Sulisunik atukkiussinerussaaq inuk suliffeqarfimmi maaniittumi suliassamik suliaqarnissamut atukkiunneqarsimalluni sulinermigut akissarsiassaminik aningaasarsiaqpat, suliassaq kalaallit suliffeqarfiutaata ingerlataata/suliaqarfiata *ilagippagu*, suliffeqarfiulluunniit ingerlataanit sukkulluunniit *avissaartinneqanngippat*.

Sulisoq nunamit allameersoq sulisunik atukkiussisarneq pillugu aalajangersakkami pineqartutut ilaassanngilaq suliaq;

- a) suliffeqarfiup ingerlataanut ilaanngippat, imaluunniit
- b) inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfimmut namminersortumut nunami allameersumut avis-saartinneqarsimappat.

a)-mut Suliaq ingerlatamut ilaassaaq suliap suliffeqarfiup nunamit allameersup sulisuinit suliarineqartup suunerata kalaallit suliffeqarfiutaata ingerlataa/suliaa pingaarnertigut assigippagu. Kalaallit sanaartornermik suliffeqarfiutaat illuliortiterluni inuussutissarsiummik ingerlatsisoq sanaartukkamini betonimik sanasulluunniit suliassaannik sanaartortitsippat, sullissinerit taak-ku sanaartornermik suliffeqarfiup niuermermini ingerlataanut ilaasutut, taamaalillutillu aamma sulisunik atukkiussinertut isigineqassapput. Kalaallit suliffeqarfiutaat suliap naammassillugu suliarineqarnerani akisussaasuussanersoq aningaasatigullu akiliisussaasanersoq naliliinissami paasilluarsimassallugu pingaartuuvoq.

b)-mut Suliap suliffeqarfifit arlaanni sumi ilaanera akileraartarnermi inatsisit naapertorlugin nallerneqartariaqarpoq. Suliap suliffeqarfimmi nunami allameersumi sulisusunit isumagineqartup suunera, suliffeqarfiullu nunami allameersup sullissinerata kalaallit suliffeqarfiutaannit qanoq immikkoortiginera matumani isiginiarneqartariaqarpoq. Aammattaaq isiginiarneqartari-aqarpoq suliamut naammassineqartumut tunngatillugu akisussaaffik annerpaaq aningaasatigullu akiliisussaaneq kimit nammanneqarnersoq. Taakku tassaasinnaapput suliamut atatillugu qularnaveeqqusinerit kinguaattoortoqartilluguluunniit ullormut akiliisitsinerit. Kiisalu aalajangiisulluinnartinneqassaaq kalaallit suliffeqarfiutaata sullissinerit isumagineqarnerat toq-qaannartumik toqqaannanngitsumilluunnit nakkutiliisuuuffiginerai, aqunnerai misissugarine-raaluunniit.

Pissusiviusut sulisunik atukkiussineruneranik naliliinissami akileraartarnikkut periuserineqartut malillugit isiginiarneqassapput, imaanngitsoq naatsorsuutigisat isumaqtigiissusianiittut il.il. Tassa imaappoq, isumaqtigiisummik sulisitsisup nunami allamiup namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlataqartuunissamik piumasaqaatinik naammassinninneranik imaqtumik atsiuisimaneq naammangilaq.

Sulisunik atukkiussinermi unerartitsisussaatitaaneq

Kalaallit suliffeqarfiaat sulisunik Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaasunik akissarsitisinermi akileraarutinik A-nik unerartitsinissamut aalajangersagaq naapertorlugu pisussaavoq, soorlu § 2, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu killilimmik akileraartussaatitaasunik.

Suliffeqarfik il.il., sulisussamik attartortoq akileraaruserineq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 30, imm. 1, nr. 1-6 malillugu paasissutissanik isumaqtigiissusiorfigisaminit nunanit allaneersumit pissarsiniassaaq, kalaallit suliffeqarfiaata akileraarutinik A-nik unerartitsinissaa, nalunaarutiginninnissaa aamma akiliuteqarnissaa siunertaralugu.

Suliffeqarfip akileraarusigassanik naatsorsuinissamini paasiniagassaraa, atukkiussisumut akiliutissat ilaat qanoq amerlatigisut sulisup atukkiunneqartup akissarsiassarissanerai. Aningaasarsianik naatsorsuineq, matumani aamma ilanngaatisanik, akeqanngitsumik ajunngitsorianik akileraarusiinissaq il.il. aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi killilimmik akileraartussaatitaasunut maleruagassat nalinginnaasut malillugit pissaaq.

Aalajangersakkap imm. 3-a malillugu unerartitsisussaatitaasup pisariaqartitsineq naapertorlugu akissarsiassaaq qanoq angitigisoq sulisorineqartumut akissarsissutigitinneqassanersoq upternarsarsinnaanngippagu tunngaviusussaq tassaassaaq akissarsiassaaq tamakkerlugu (akiligassiissutip katinnera tamakkerlugu) akileraarutinut A-nut akiligassatut unerartinneqassasoq.

Unerartitsisussaatitaasup akiliutissat ilaasa qanoq amerlatigisut sulisup akissarsiassaatut isigineqartussat naammattumik upternarsaatissaqartinngippagit, akiliutissat tamarmiusut akileraarutinik A-nik unerartitsiffigineqassapput.

Inunnut aatsitassalerinerup aamma illoqarfii nunaqarfii pioreersut avataanni pilersarusiornerit sanaartornerillu ilaasa iluanni sulisunut tunngatillugu tamakkiisumik akileraarutissat suliffeqarfip, inatsimmi § 72 a aamma § 72 b naapertorlugit unerartissavai.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit sisamaanni, sulisunik atukkiussineq pillugu maleruagassami immikkut pineqartoq aalajangersarneqarpoq, tassa sulisunik atukkiussisoq nunami allameersoq nunami, Kalaallit Nunaata akileraarutinik A-nik unerartitsisarneq pillugu ikioqatigiinnissamik isumaqtigiissuteqarfigisaani angerlarsimaffeqarpat.

Immikkut pinninnermut pissutaaneruvuq Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata aaqqissuussinermik pitsaasumik peqareernerat, tassa nunat akileraarutinik A-nik imminnut

sinnerlutik unerartitsisarlutik. Tassa inatsit aaqqissuussinermik taassuminnga allanngortitsinissamik siunertaqanngilaq.

§ 76, imm. 4-miit 6-imut tamatuma kingunerisaanik tassaalissapput imm. 5-miit 7-imut.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Inatsisisatut siunnersuutip ullormi 1. juli 2017-imi atortuulernissaa siunnersuutaavoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuutaavorli § 1, 1, 3, 4 aamma 7 ukiumut aningaasarsiorfiusumut 2017-imut atuu-tissasut. Tassani ilaatigut pineqarput ingerlatseqatigiiffit Kalaallit Nunaanni aqutsisoqartut tamakkiisumik akileraartussaatitaanerannik erseqqissaaneq, pigisanik aalaakkaasunik Kalaallit Nunanniittunik tunisaqarnermi iluanaarutit inatsimmi § 2 naapertorlugu pissarsiarineqarfimmintti akileraaruserneqartussaanerannik erseqqissaaneq aamma unioqqutitsiniartoqarsinnaanera akiorniarlugu maleruagassaaq. Aalajangersakkat taamaaliornikkut kingumoortumik atuuttussangortinnejqarput.

Siunertaavoq akileraartartut, akileraartarnermi inatsisit il.il. maanna atuuttut qanoq paasine-qarsinnaanerisa nalornissutaanerat iluatsillugu akileraanngitsoorniaratarsinnaanerisa akileraa-rutitigulluunniit siunertaanngitsumik iluaqteqarniaratarsinnaanerisa minnerpaatinniarnissaat.

Imm. 3-mut

§ 16 a-mi, aktiaatillit taarsigassarsiaannut tunngatillugu siunnersuutaavoq aalajangersagaq aktiaatillit unioqqutitsillutik taarsigassarsiaannut ulloq 1. februaari 2017 aallarnerfigalugu taarsi-gassarsiaritinnejartunut atuutissasoq. Taamaasilluni aalajangersagaq imamigut kingumoortumik atortuulersinneqassaaq.

Siunertaavoq aktianik amerlanernik peqartut il.il. akileraarusiisarnerup sakkortusineqarnera atortuulersinneqartinnagu aktiaatilittut unioqqutitsilluni taarsigassarsinissaannik, taamaallilli-tillu taarsigassarsiaminnik akileraarnikinnerunikkut atornerluinissaraluannik pinngitsoortitsi-nissaq.

Imm. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq, siunnersuut § 76, imm. 4, sulisussanik atukkiussinermi unerartitsisussaatitaaneq ulloq 1. januaari 2018 aallarnerfigalugu atuutilersinneqassasoq.

Tamatumani siunertarineqarluni kalaallit suliffeqarfiutaat il.il. unerartitsisussaatitaasut, suliffeqarfimmik nunanit allameersumik sulisussanik attartornissamik isumaqatigiissuteqarfigineqartunut paasissutissanik pisariaqartinnejqartunik, unerartitsinermut,

nalunaarutiginninnermut aamma akileraarutinik A-nik akiliuteqarnissamut atugassanik, pissarsiniarnissamut naammattumik piffissaqarnissaat qulakkeerumallugu.